

EKONOMSKA FAKULTETA
UNIVERZA V LJUBLJANI

DIPLOMSKO DELO

**ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA
TERMOELEKTRARNE TRBOVLJE**

Ljubljana, februar 2010

JULIJAN SALAMON

IZJAVA

Študent JULIJAN SALAMON, izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. RUDIJA ROZMANA, in dovolim objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1. PREDSTAVITEV PODJETJA TET IN PANOGE	3
1.1 PREDSTAVITEV PODJETJA	3
1.2 PREDSTAVITEV ENERGETSKE PANOGE V SLOVENIJI.....	3
1.3 VARSTVO OKOLJA	5
2. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	7
2.1 POJMOVANJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA	7
2.2. ČLENITEV KAZALNIKOV USPEŠNOSTI	8
2.3 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA PODJETJA TET	10
2.4 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA PODJETJA TET PO DUPONTU.....	11
3. ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA	13
3.1 ANALIZA PRIHODKOV	13
3.2 ANALIZA ODHODKOV	14
3.3 ANALIZA STROŠKOV PROIZVODNJE	16
3.4 ANALIZA POSLOVNEGA IZIDA	17
3.5 ANALIZA GOSPODARNOSTI.....	18
3.6 ANALIZA PRODUKTIVNOSTI IN DODANE VREDNOSTI NA ZAPOSLENEGA.....	20
4. ANALIZA SREDSTEV	21
4.1 OBSEG IN STRUKTURA SREDSTEV	21
4.2 OBSEG IN STRUKTURA DOLGOROČNIH SREDSTEV	23
4.3 OBSEG IN STRUKTURA KRATKOROČNIH SREDSTEV	24
4.4 OBRAČANJE OBRATNIH SREDSTEV.....	25
5. ANALIZA FINANCIRANJA	27
5.1 ANALIZA OBSEGA IN STRUKTURE OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	27
5.2 ANALIZA PLAČILNE SPOSOBNOSTI.....	29
5.3 FINANČNA STABILNOST	31
6. ANALIZA ZAPOSLENIH	33
6.1 ŠTEVILO IN STRUKTURA ZAPOSLENIH PO SPOLU	33
6.2 STRUKTURA ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBI	34
6.3 DINAMIKA ZAPOSLENIH	35
SKLEP	37
LITERATURA IN VIRI	39
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Poročilo o obveznosti termoelektrarn za leto 2008.....	6
Tabela 2: Izračun kazalcev dobičkonosnosti v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	11
Tabela 3: Du Pontov sistem povezanih kazalcev in izračun koeficientov dinamike za podjetje TET v letih 2006, 2007 in 2008	12
Tabela 4: Obseg in struktura prihodkov podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008	13
Tabela 5: Obseg in struktura odhodkov podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	15
Tabela 6: Obseg in struktura poslovnih odhodkov podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008	15
Tabela 7: Poslovni izid podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008	18
Tabela 8: Izračun kazalcev gospodarnosti v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	19
Tabela 9: Izračun produktivnosti dela in dodane vrednosti na zaposlenega v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	20
Tabela 10: Obseg in struktura sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	22
Tabela 11: Obseg in struktura dolgoročnih sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008	24
Tabela 12: Obseg in struktura kratkoročnih sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008	25
Tabela 13: Hitrost obračanja obratnih sredstev, zalog in kratkoročnih poslovnih terjatev za podjetji TET v letih 2006, 2007 in 2008	26
Tabela 14: Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	28
Tabela 15: Stopnja kapitalizacije in zadolženosti podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	29
Tabela 16: Plačilna sposobnost podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	30
Tabela 17: Kazalci finančne stabilnosti podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008	32
Tabela 18: Število in struktura zaposlenih po spolu v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	34
Tabela 19: Stuktura zaposlenih po izobrazbi v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008.....	34
Tabela 20: Bilanca gibanja zaposlenih v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008	36

KAZALO SLIK

Slika 1: Struktura letne proizvodnje energije slovenskih elektrarn.....	4
Slika 2: Struktura elektrarn	5

UVOD

V svetu predstavlja oskrba gospodinjstev in podjetij z električno energijo temeljni pogoj za določanje gospodarske ravni. Tudi v Sloveniji predstavlja povpraševanje po električni energiji vse večji zalogaj za naše elektrarne. Električno energijo pridobivamo na različne načine, vsak izmed njih pa ima svoje prednosti in slabosti. Elektrogospodarski razvoj in izrabo virov vse bolj zaznamujejo domače danosti in evropske smernice, ki so strnjene v skrb za okolje, trajen razvoj, stopnjo sprejemljive energetske odvisnosti, deregulacijo in privatizacijo proizvodnega sektorja. Če želi biti neko podjetje pred drugimi v smislu konkurenčnih prednosti, mora zaznati spremembe, jih razumeti in se jim stalno prilagajati. Pravilnost odločitev in hitrost prilagajanja lahko vodita v uspešno poslovanje. Vsako podjetje oblikuje določene cilje in poti do njih, ki jih skuša v čim večji meri uresničiti. Ravno zasnovanje samih ciljev in smotrno ukrepanje za doseganje pa je mogoče opraviti na temeljih analize poslovanja.

Predmet analize v tem diplomskem delu predstavlja podjetje Termoelektrarna Trbovlje oz. krajše TET. V diplomskem delu je izvedena analiza poslovanja omenjenega podjetja v letu 2008. Za primerjalni osnovi sem uporabil leti 2007 in 2006, s katerima sem primerjal rezultate poslovanja.

Namen analize poslovanja je omogočiti sprejemanje boljših odločitev in posledično prispevati k večji uspešnosti poslovanja podjetja. Pri ekonomski določenosti namena velja, da naj bi pomagal podjetju izboljšati ekonomsko uspešnost poslovanja. Pri organizacijski določenosti velja, da podjetje brez učinkovite organizacije ne bi moglo zagotoviti smotrnosti doseganja ciljev. V mojem primeru so rezultati analize poslovanja namenjeni ravnateljstvu podjetja. Pri uporabniški določenosti namena velja, da tako zunanji kot notranji uporabniki s svojimi interesi določajo namen analize poslovanja (Pučko, 2001, str. 6).

V diplomskem delu je cilj analize prikazati poslovanje in oceniti uspešnost podjetja TET v letu 2008, ugotoviti prednosti in slabosti poslovanja ter predlagati rešitve za prihodnje poslovanje, ki bodo odpravile nastale probleme.

Metoda analize poslovanja za Termoelektrarno Trbovlje predstavlja primerjavo poslovanja podjetja in pridobivanje informacij v omenjenem obdobju. Za analizo poslovanja sem izbral takoimenovani obratni pristop, ki sledi logiki sistema povezanih kazalcev uspešnosti. Najprej sem analiziral uspešnost poslovanja in poslovni uspeh, šele nato sem pričel z delnimi analizami poslovanja, kot so analiza financiranja in analiza zaposlenih. Sliko stanja podjetja sem opazoval od njegovega končnega izida oziroma podjetja kot celote in se počasi približeval specifičnim odklonom oz. problemskim stanjem.

Podatke, potrebne za analizo poslovanja, sem pridobil iz iBONovih letnih poročil in kadrovske evidenc Termoelektrarne Trbovlje. Tako sem uporabil podatke izkazov stanja in poslovnega izida podjetja TET, za leto 2005, 2006, 2007 in 2008. Vsi podatki v bilancah stanja so prikazani na zadnji dan v letu, in sicer na 31.12. Podatke iz leta 2005 sem uporabil le za določene izračune, kjer sem moral ugotoviti povprečje določenih vrednosti v letu 2006 in tako potreboval tudi podatke iz predhodnjega leta.

Pomembno je omeniti, da je podjetje Holding slovenske elektrarne leta 2007 kupilo približno 80 odstotni delež Republike Slovenije in tako postalo večinski lastnik podjetja TET. Preostali delež je v lasti NFD Holding.

Pri analizi poslovanja podjetja TET sem imel težave pri pridobivanju podatkov. Zaradi tega, ker sem imel na razpolago le določene podatke, nekaj jih je bilo tudi nedostopnih, nisem opravil analize nabave in prodaje. Pri izračunih čistega dobička pri analizi poslovnega izida sem poenotil davek iz dobička v vseh preučevanih letih tako, da sem priredil podatke zaradi bolj enostavnega prikaza končnih rezultatov. Pri analizi zaposlenih so nekateri podatki kadrovske evidenc podjetja TET prav tako prirejeni zaradi nedostopnosti podatkov.

Diplomsko delo je sestavljeno iz šestih poglavij, med katerimi so tri delne analize poslovanja. Uvodu tako sledi prvo poglavje, to je predstavitev podjetja TET, energetske panoge in varstva okolja. Drugo poglavje prikazuje analizo uspešnosti poslovanja, sestavljeno iz štirih sklopov, ki vključujejo pojmovanje uspešnosti poslovanja, členitev kazalnikov uspešnosti ter splošno in DuPontovo analizo uspešnosti poslovanja. Tretje poglavje prikazuje analizo poslovnega uspeha, ki je sestavljena iz šestih sklopov. Ta je razdeljena na analizo prihodkov, odhodkov, stroškov proizvodnje, poslovnega izida ter analizo gospodarnosti in produktivnosti. Četrto poglavje predstavlja analiza sredstev. Najprej je narejena splošna analiza sredstev, nato dolgoročnih sredstev in kratkoročnih sredstev ter nazadnje še hitrost obračanja obratnih sredstev. V petem poglavju je prikazana analiza financiranja, ki je razdeljena na analizo obsega in strukture obveznosti do virov sredstev, analizo plačilne sposobnosti in nazadnje prikaz finančne stabilnosti podjetja. V šestem poglavju sem obravnaval zaposlene podjetja TET, analiza pa je razdeljena na tri sklope. Najprej je narejena analiza zaposlenih po spolu, nato po izobrazbi in nazadnje dinamika zaposlenih. Na koncu sledi sklep s kratko predstavitevijo pomembnejših ugotovitev in rezultatov analize poslovanja Termoelektrarne Trbovlje.

1. PREDSTAVITEV PODJETJA TET IN PANOGE

1.1 Predstavitev podjetja

Termoelektrarna Trbovlje je največje energetske podjetje v Zasavju in deluje od leta 2000 kot gospodarska družba. V preteklosti je predstavljala temelj za razvoj različnih tovarn, obratov, družbenih dejavnosti in prometne infrastrukture. Prve kilovatne ure električne energije so bile v Trbovljah proizvedene že leta 1906 v takratni elektrarni Avtroogrske. V letih od 1964 do 1968 je bila zgrajena Termoelektrarna Trbovlje 2, v osemdesetih pa so ustavili proizvodno enoto TET 1. Termoelektrarna ima prav tako posebnost, ki jo predstavlja njen 360-metrski dimnik, ki je eden najvišjih na svetu.

TET ima danes dve proizvodni enoti. Prva enota predstavlja parni blok moči 125 megavatov, ki proizvaja električno energijo iz rjavega premoga. Druga proizvodna enota ima dva plinska bloka skupne moči 63 megavatov, ki proizvajata električno energijo z uporabo plinskega olja. Pomembnejše dejavnosti, za katere je družba organizirana, so proizvodnja in distribucija električne energije, trgovanje z električno energijo, trgovina na debelo z ostanki in odpadki, skladiščenje, dejavnost menz in trgovanje z lastnimi nepremičninami. Podjetje je imelo leta 2008 zaposlenih 220 ljudi. Vrsta organizacije je družba z omejeno odgovornostjo, po velikosti pa spada med velika podjetja. Kapital družbe je domači, njeni ustanovitelji pa so bili Republika Slovenija, NFD Holding in kapitalska družba. Leta 2007 je podjetje Holding Slovenske elektrarne (HSE) kupilo 80,34-odstotni delež države in 0,99-odstotni delež kapitalske družbe. Podjetje HSE je tako postalo večinski lastnik termoelektrarne Trbovlje z 81,33-odstotnim deležem, preostali delež pa ima v lasti NFD Holding d.d. in sicer 18,67-odstotni delež. Termoelektrarna Trbovlje je leta 2008 poslovala kot del skupine Holding Slovenske elektrarne. Povezani so z rudnikom Trbovlje Hrastnik, ki je njihov največji dobavitelj rjavega premoga. Družba HSE skrbi za enoten nastop vseh podjetij, ki sestavljajo skupino in s tem zagotavljajo večjo konkurenčnost na trgu. V Termoelektrarni Trbovlje od leta 2003 poslujejo skladno s pridobljenim certifikatom vodenja kakovosti ISO 9001-2000 in certifikatom ISO 14001 za sistem ravnanja z okoljem.

1.2 Predstavitev energetske panoge v Sloveniji

V energetske panoge uvrščamo jedrske elektrarne, termoelektrarne, hidroelektrarne in obnovljive vire. Električno energijo lahko pridobivamo z uporabo fosilnih goriv (nafta, premoga in plina), obnovljivih virov energije (biomasa, geotermalne, vetrne, vodne in sončne energije) in preko jedrskih elektrarn. V Sloveniji v panogo termoelektrarn uvrščamo štiri večja podjetja. To so Termoelektrarne Ljubljana (TE-TOL), Trbovlje (TET), Šoštanj (TEŠ) in Brestanica (BET).

Dejavnost, v kateri deluje TET, ima oznako E 40, kar pomeni oskrbo z električno elektriko, plinom, paro in toplo vodo. Dejavnost E 40 je torej sestavljena iz treh poddejavnosti:

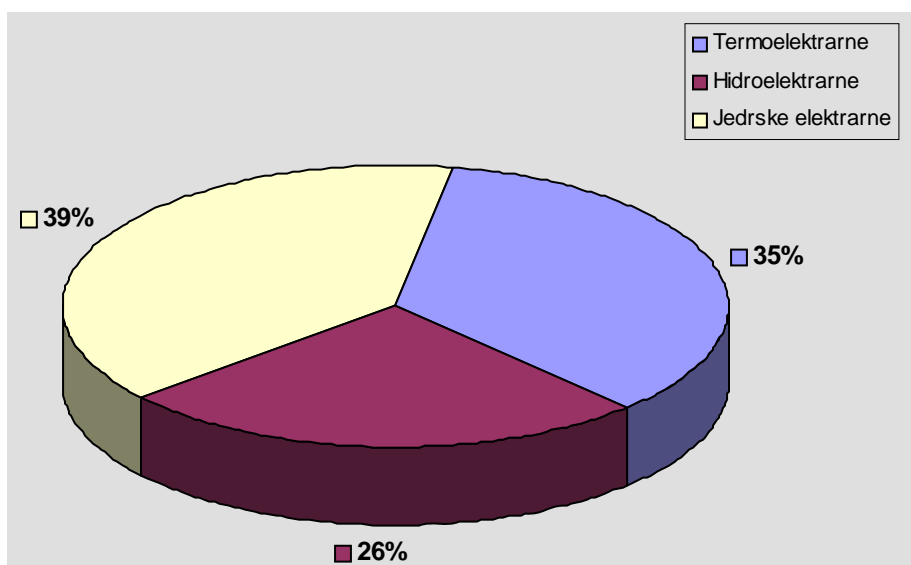
- oskrba z elektriko (E 40.1)
- oskrba s plinskimi gorivi (E 40.2)
- oskrba s paro in toplo vodo (E 40.3)

Dejavnost E 40.1 je razdeljena v pet poddejavnosti:

- E 40.101 Proizvodnja elektrike v HE
- E 40.102 Proizvodnja elektrike v TE in JE
- E 40.103 Druga proizvodnja elektrike
- E 40.104 Prenos elektrike
- E 40.105 Distribucija elektrike

Podjetje TET uvrščamo v dejavnost E 40.102 – proizvodnjo elektrike v TE in JE. V dejavnosti E 40.1 – oskrbi z električno energijo – imamo v Sloveniji - 155 podjetij. Tržni delež TET znaša 1,82% po podatkih iBONA za leto 2008. Termoelektrarna Trbovlje s svojo letno proizvodnjo zagotavlja 12% električne energije, proizvedene v termoelektrarnah in približno 5% vse proizvedene električne energije v Republiki Sloveniji. V zadnjem času postaja pojav obnovljivih virov čedalje bolj pomemben, vendar njihov prispevek (sonce, veter, plimovanje, biomasa), razen vodne energije, v svetu znaša približno 1%, v EU 2%, v posameznih državah pa presega 5%. V Sloveniji resne konkurence s strani obnovljivih virov še ni. Delež proizvedene energije slovenskih elektrarn je prikazan na sliki 1.

Slika 1: Struktura letne proizvodnje energije slovenskih elektrarn

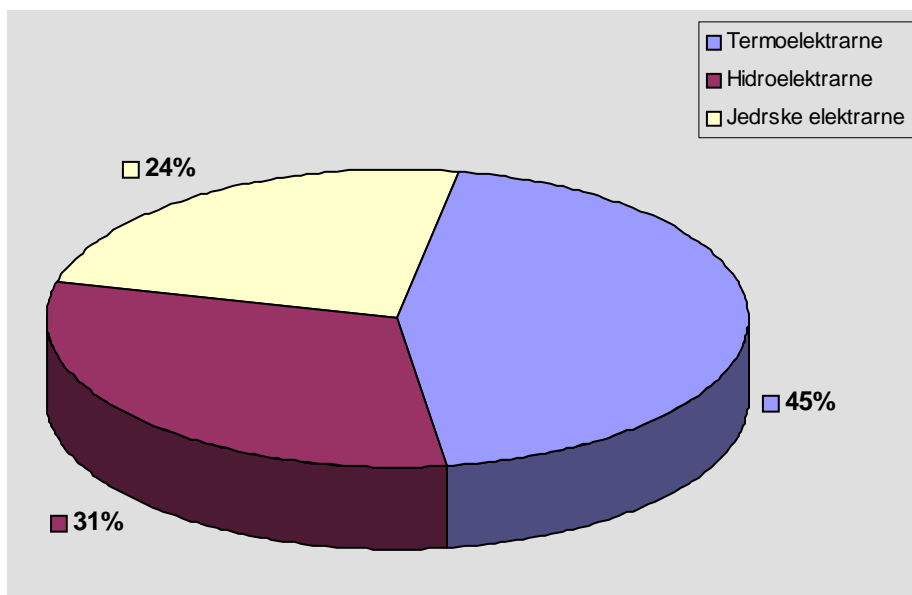

Vir: Izobraževalni center za jedrsko energijo, proizvodnja elektrike v Sloveniji.

Termoelektrarne v Sloveniji proizvedejo 35% energije, jedrska elektrarna Krško 39% in hidroelektrarne 26% energije. Skupaj proizvedejo 13000 GWh električne energije. Še vedno največ proizvede NEK – jedrska elektrarna Krško.

Slika 2: Struktura elektrarn

Vir: Izobraževalni center za jedrsko energijo, proizvodnja elektrike v Sloveniji.

Struktura elektrarn je nekoliko drugačna kot proizvodnja, tako da obstaja določena rezerva, kjer gre za zagotavljanje dodatne energije v primeru pomanjkanja. Najmočnejše so termoelektrarne, ki od skupne moči 2800 MW prispevajo 45-odstotni delež oz. skoraj polovico. Druge so hidroelektrarne z 31-odstotnim deležem. Zadnja pa je NEK, ki po svoji moči predstavlja le 24-odstotni delež.

1.3 Varstvo okolja

Upoštevanje okolja v energetske panogi je danes vse bolj pomemben dejavnik, ki narekuje dolgoročni obstoj mnogih elektrarn. V Sloveniji je bila skrb za okolje do vstopa v EU neustrezna. Zato lahko upravičeno trdimo, da je vstop v to območje prinesel veliko pozitivnega za varstvo okolja in bodoči razvoj elektrarn, ki bodo delovale z izkoriščanjem obnovljivih virov. Posledično bodo omejitve postajale vse strožje, predvsem za velike onesnaževalce okolja. Merimo ravno na termoelektrarne, saj prispevajo največ k onesnaževanju ozračja, zato bodo tudi rezultati analize poslovanja toliko bolj zanimivi.

Leta 2005 je v Sloveniji začel veljati zakon o trgovanju z emisijskimi kuponi. Ta zakon predstavlja enega od prožnih mehanizmov, ki jih je uvedel Kjotski protokol. Emisijski kupon je pravica do emisije (1 kupon = 1 tona CO₂). Država določi vsakemu podjetju določeno število emisijskih kuponov, in sicer pod pogoji, opredeljenimi v zakonu. Za delovanje trga in spremljanje trgovanja je država vzpostavila register, ki ga vodi Agencija RS za okolje. Proizvajalec, ki povzroča emisije, ima obveznost, da izdajalcu emisijskih kuponov v zakonsko določenem roku preda toliko kuponov, kolikor je spustil toplogrednih plinov v ozračje, ekvivalentno izraženo v tonah CO₂. Osnovni namen trgovanja z emisijami je zmanjševanje onesnaževanja okolja z najmanjšimi možnimi stroški. Tako Slovenija kot Evropska unija želi s tem uresničiti zavezo, ki jo je sprejela z ratifikacijo Kjotskega protokola. V njem so se članice obvezale, da bodo v obdobju 2008-2012 znatno znižale emisije. Podjetjem, ki vlagajo v čistilne naprave in pri tem zmanjšajo raven emisij v določenem obdobju, lahko presežek kuponov prodajo na trgu in s tem ustvarijo dobiček. Na drugi strani imamo podjetja, ki jim država ni dodelila toliko kuponov, kot bi jih potrebovali. Takšna podjetja ponavadi ne vlagajo v zmanjševanje emisij, saj je za njih ceneje, če dodatne kupone preprosto kupijo na trgu. V tabeli 1 je prikazano poročilo o emisijskih kuponih slovenskih termoelektrarn.

Tabela 1: Poročilo o obveznosti termoelektrarn za leto 2008

Naziv upravljalca	Podelitev emisijskih kuponov za leto 2008	Preverjene emisije (v tCO ₂)	Predani emisijski kuponi	Nepredani emisijski kuponi	Izpolnitev obveznosti
TET, d.o.o.	681420	682625	682625	0	DA
TE Šoštanj, d.o.o.	4300824	4798149	4798149	0	DA
TE-TOL, d.o.o.	769556	826144	826144	0	DA
TEB, d.o.o.	65200	12817	12817	0	DA

Vir: Poročilo o izpolnitvi obveznosti upravljalcev naprav v Sloveniji za leto 2008, Agencija RS za okolje.

Iz tabele 1 je razvidno, da so podjetja TET, TE Šoštanj in TE-TOL izpustili v ozračje več emisij, kot jim je država podelila emisijskih kuponov. Iz tega lahko ugotovimo, da je podjetje TET moralo kupiti razliko kuponov na trgu, da je s tem izpolnilo obveznosti za leto 2008. Enako velja pri podjetju TE Šoštanj in TE-TOL, medtem ko je podjetje TEB prodalo ostanek emisijskih kuponov na trgu in s tem ustvarilo dodaten zaslužek.

2. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

2.1 Pojmovanje uspešnosti poslovanja

Vsak družbenoekonomski način gospodarjenja določajo lastništvo sredstev, upravljanje z njimi in temeljni cilj podjetja, ki ga v splošni obliki poimenujemo uspešnost.

Mera uspešnosti poslovanja podjetja ne more biti že sam poslovni uspeh. Le-tega je nujno izmeriti v skladu z načelom racionalnosti z vlaganji, ki so bila potrebna za doseg tega uspeha. Z vidika lastnikov podjetja so ta vlaganja vloženi kapital. Tako pridemo do donosnosti lastnega kapitala kot temeljnega kazalca uspešnosti podjetja (Pučko, 2001, str. 153). V diplomskem delu sem za ta kazalnik uporabil besedo kazalnik dobičkonosnosti kapitala, ker ga uporabljajo v računovodstvu. Poleg tega se kazalniki uspešnosti poimenujejo po njihovem števcu.

Analiza poslovanja je proces spoznavanja konkretnega podjetja in s tem priprava za odločanje v podjetju o izboljšanju uspešnosti poslovanja s stališča uporabnika analize (Lipovec, 1983, str. 31). Analiza poslovanja vključuje predmet, namen in cilj poslovanja podjetja.

Če hoče podjetje biti uspešno mora delovati v skladu s temeljnim načelom gospodarjenja. Ta je opredeljen na dva načina, in sicer kot načelo doseganja maksimalnega učinka z danimi sredstvi in kot načelo doseganja danega učinka z minimalnimi sredstvi. To je glavni kriterij pri izbiri načina, s katerim merimo uspešnost podjetja. Podjetje pri poslovanju teži k doseganju čim večjega dobička, kar pa še ne zagotavlja njegovega uspeha v primerjavi z drugim podjetjem, saj enaka velikost dobička pri dveh različno velikih podjetjih še ne pomeni enakega uspeha. Pri različno velikih podjetjih torej enak dobiček pomeni enak uspeh, ne pa tudi enake uspešnosti. Iz tega razloga nas absolutna velikost učinka ne zanima, ampak je pomembna relativna velikost učinka, to je učinek v primerjavi s porabljenimi sredstvi za doseganje tega učinka (Stepko, 1989, str. 1).

Mero uspešnosti poslovanja izražamo kot razmerje med ciljem gospodarjenja in sredstvi za doseganje cilja.

Cilj gospodarjenja

$$\text{Uspešnost poslovanja} = \frac{\text{Cilj gospodarjenja}}{\text{Sredstva za doseganje cilja}}$$

Uspešnost poslovanja v kapitalističnem družbenoekonomskem sistemu merimo s kazalci dobičkonosnosti. Dobičkonosnost kot kazalec je izjemnega pomena, saj vsebuje pomembno ekonomsko kategorijo, to je dobiček. Dobičkonosnost je zanimiva tudi iz različnih vidikov. Lahko jo obravnavamo z vidika lastnika podjetja - v tem primeru gre za dobičkonosnost kapitala,

ali pa z vidika podjetja, kjer gre za dobičkonosnost sredstev. Z vidika lastnika podjetja primerjamo dobiček z vloženim kapitalom, z vidika podjetja pa primerjamo dobiček z vsemi sredstvi podjetja. Dobičkonosnost kapitala se torej izračuna kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnim stanjem kapitala (Hočevar, Iglčar & Zaman, 2001, str. 251).

Pri Du Pontovem sistemu povezanih kazalcev ugotovimo, da je dobičkonosnost sredstev tem večja, čim večja sta produktivnost dela in gospodarnost ter čim manjša je opremljenost dela s sredstvi. Pri moji oceni vplivov na uspešnost poslovanja podjetja sem uporabil izračune koeficientov dinamike. To so časovni indeksi, ki so deljeni s številom 100, vendar pa imajo pred indeksi prednost, saj nam rezultat množenja več koeficientov dinamike ponovno prinese koeficient dinamike. Koeficienti, ki so manjši od 1, pomenijo zmanjšanje pojava v času, koeficienti, ki so večji od 1, pa njegovo povečanje. Koeficient dinamike dobičkonosnosti sredstev lahko izračunamo kot zmožek koeficienta dinamike dobičkonosnosti prihodkov, koeficienta dinamike produktivnosti dela in koeficienta dinamike recipročne vrednosti opremljenosti dela s sredstvi (Čater, 1998, str. 38).

2.2. Členitev kazalnikov uspešnosti

Glavna kazalnika dobičkonosnosti sta v angleščini poimenovana ROA in ROE. ROA pomeni "Return On Assets" oz. dobičkonosnost sredstev. ROE pomeni "Return On Equity" oz. donosnost lastnega kapitala, kar je v tem primeru dobičkonosnost kapitala. Poznamo tudi ROI, "Return On Investments", kar pomeni donosnost sredstev. V števcu je namreč donos: dobiček in amortizacija, ki ima dolgoročno tudi funkcijo ponovnih vlaganj. Tako opredeljena donosnost je pomembna zlasti pri dolgoročnih, npr. investicijskih odločitvah.

$$\text{Dobičkonosnost sredstev} = \frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Povprečna sredstva}} = ROA$$

$$\text{Dobičkonosnost kapitala} = \frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Povprečna vrednost lastnega kapitala}} = ROE$$

O reprodukcijski sposobnosti podjetja govorimo, če k števcu pri dobičkonosnosti sredstev prištejemo tudi amortizacijo. To je smiselno zlasti pri dolgoročnem gledanju na poslovanje, saj ima dolgoročno amortizacija enako vlogo kot dobiček. Zato se bo ta kazalec upošteval zlasti pri investicijskih odločitvah (Pučko & Rozman, 2000, str. 285):

$$\text{Donosnost sredstev} = \frac{\text{Čisti dobiček} + \text{amortizacija}}{\text{Povprečna sredstva}} = \text{ROI}$$

Problemskih položajev ni mogoče oceniti, če ne poiščemo vzrokov za nastanek odklonov. Vrsto vzrokov najdemo že z ugotavljanjem in ocenjevanjem drugih delnih kazalcev uspešnosti. Po naši opredelitvi gre za tiste, ki jih lahko eksplicitno povežemo s kazalci donosnosti. Ta povezava nam daje bolj ali manj celovite sisteme povezanih kazalcev (Pučko, 2001, str. 156).

Pri Du Pontovem sistemu lahko pridemo do končne enačbe po zaporednih korakih, in sicer najprej razčlenimo dobičkonosnost sredstev na prihodke in odhodke.

$$\frac{\text{Dobiček}}{\text{Povpr. sredstva}} = \frac{\text{Prihodki} - \text{odhodki}}{\text{Prihodki}} = 1 - \frac{\text{Odhodki}}{\text{Prihodki}} = 1 - \frac{I}{G}$$

V drugem delu dobičkonosnost sredstev z uporabo Du Pontovega sistema pomnožimo s prihodki. Tako dobimo povezavo med dobičkonosnostjo sredstev, obračanjem sredstev in gospodarnostjo.

$$\frac{\text{Dobiček}}{\text{Povpr. sredstva}} = \frac{\text{Prihodki}}{\text{Povpr. sredstva}} * \frac{\text{Dobiček}}{\text{Prihodki}} = \frac{\text{Prihodki}}{\text{Povpr. sredstva}} * \left(1 - \frac{I}{G}\right)$$

V tretjem delu izraz obračanja sredstev pomnožimo s povprečnim številom zaposlenih.

$$\frac{\text{Prihodki}}{\text{Povpr. sredstva}} = \frac{\text{Prihodki}}{\text{Povpr. št. zaposlenih}} * \frac{\text{Povpr. št. zaposlenih}}{\text{Povpr. sredstva}}$$

Tako dobimo povezavo med dobičkonosnostjo sredstev, produktivnostjo dela, opremljenostjo dela s sredstvi in gospodarnostjo.

$$\frac{\text{Dobiček}}{\text{Povpr. sredstva}} = \frac{\text{Prihodki}}{\text{Povpr. št. zaposlenih}} * \frac{\text{Povpr. št. zaposlenih}}{\text{Povpr. sredstva}} * \left(1 - \frac{I}{G}\right)$$

V naslednjem delu so prikazana vsa povečanja ali zmanjšanja elementov v Du Pontovem sistemu povezanih kazalcev, ki pozitivno vplivajo na dobičkonosnost sredstev. Okrajšave pomenijo:

Prih – prihodki,

Zap – povprečno število zaposlenih,

Sred – povprečna sredstva,

Gosp – kazalec gospodarnosti

$$1.) \text{ Prih } \uparrow = \text{ Gosp } \uparrow = \left(1 - \frac{1}{\text{Gosp}}\right) \uparrow$$

Izraz za gospodarnost: V primeru, da se prihodki povečajo, se s tem poveča gospodarnost in tudi izraz, ki vključuje element gospodarnosti, kar pozitivno vpliva na dobičkonosnost sredstev.

$$2.) \text{ Prih } \uparrow = \frac{\text{Prih}}{\text{Zap}} \uparrow$$
$$\text{Zap } \downarrow = \frac{\text{Prih}}{\text{Zap}} \uparrow$$

Izraz za produktivnost dela: V primeru, da se prihodki povečajo ali povprečno število zaposlenih zmanjša, se poveča produktivnost dela, kar pozitivno vpliva na dobičkonosnost sredstev.

$$3.) \text{ Sred } \downarrow = \frac{\text{Zap}}{\text{Sred}} \uparrow$$
$$\text{Zap } \uparrow = \frac{\text{Zap}}{\text{Sred}} \uparrow$$

Izraz za opremljenost dela s sredstvi: V primeru, da se povprečno število zaposlenih poveča ali povprečna sredstva zmanjšajo, se s tem zmanjša opremljenost dela s sredstvi, vendar poveča recipročni izraz za opremljenost dela s sredstvi, kar pozitivno vpliva na dobičkonosnost sredstev.

2.3 Analiza uspešnosti poslovanja podjetja TET

V tabeli 2 prikazujem podatke, iz katerih lahko izračunamo kazalnike uspešnosti poslovanja in njihove sestavne dele ali delne kazalnike uspešnosti. Podatki o povprečnih sredstvih in povprečnem kapitalu so izračunani na podlagi povprečnih vrednosti med dvema obdobjema.

Tabela 2: Izračun kazalcev dobičkonosnosti v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	Indeks		
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	I _{07/06}	I _{08/07}	I _{08/06}
1. Čisti dobiček (v 1 EUR)	110.645	338.033	2.107.508	305,5	623,5	1904,7
2. Povprečni kapital (v 1 EUR)	31.898.692	31.786.632	33.017.025	99,6	103,9	103,5
3. Povprečna sredstva (v 1 EUR)	56.245.015	52.933.317	54.386.367	94,1	102,7	96,7
4. Amortizacija (v 1 EUR)	8.633.054	6.121.112	5.564.485	70,9	90,9	64,5
5. Skupni prihodki	51.558.605	52.686.359	55.052.357	102,2	104,5	106,8
6. Skupni odhodki	51.447.959	52.348.326	52.944.849	101,8	101,1	102,9
6. Dobičkonosnost sredstev (1/3) (v %)	0,20	0,64	3,88	324,6	606,8	1969,8
7. Dobičkonosnost kapitala (1/2) (v %)	0,35	1,06	6,38	306,6	600,2	1840,2
8. Donosnost sredstev ((1+5)/3) (v %)	15,55	12,20	14,11	78,5	115,6	90,7
9. Gospodarnost (5/6)	1,002	1,006	1,040	100,4	103,3	103,8
10. Obračanje sredstev (5/3)	0,917	0,995	1,012	108,6	101,7	110,4

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Iz tabele 2 je razvidno, da je dobičkonosnost v podjetju TET v letih od 2006 do 2008 pozitivna, kar je za podjetje dobro, vrednosti pa kažejo na odlične rezultate. Dobičkonosnost sredstev, kar je za celotno podjetje najpomembnejše, se je v obravnavanem obdobju najbolj povečala, in sicer za 1869,8% od leta 2006 do 2008. Dobičkonosnost kapitala se je v istem obdobju povečala za 1740,2%. Kljub velikim povečanjem obeh kazalnikov dobičkonosnosti ugotovimo, da so bile vrednosti teh v letih 2006 in 2007 pod mejo sprejemljivosti, to je 1%. Dobičkonosnost kapitala je bila leta 2007 edina od teh dveh kazalnikov dobičkonosnosti, ki je bila nad mejo 1%. Tako je podjetje v letu 2008 uspešno dvignilo vrednost dobičkonosnosti sredstev in kapitala na zadovoljive vrednosti. V letu 2008 je tako znašala dobičkonosnost sredstev 3,9%, dobičkonosnost kapitala pa 6,4%. Donosnost sredstev pa se je v obdobju od leta 2006 do 2008 zmanjšala za 9,3%. Ker je v ta kazalnik v primerjavi s dobičkonosnostjo sredstev vključena še amortizacija, nam kaže, kakšno je dolgoročno stanje podjetja s strani investicij. Podjetje TET ima donosnost sredstev nižjo zaradi tega, ker se je v letu 2008 amortiziralo več sredstev kot leta 2006 in tako prispevalo k manjši vrednosti tega kazalnika. Podjetje TET kljub temu dosega odlične vrednosti kazalnikov. Gospodarnost se je v preučevanem obdobju povečala za 3,8%, kar je dober rezultat. Obračanje sredstev se je tudi povečalo, in sicer za 10,4% v letu 2008 glede na leto 2006, kar pomeni, da podjetje ustvarja vedno večje prihodke z obstoječimi sredstvi.

2.4 Analiza uspešnosti poslovanja podjetja TET po DuPontu

Uspešnost poslovanja bom prikazal s sistemom povezanih kazalcev po Du Pontu. S tem bom vsaj okvirno nakazal vzroke za takšne rezultate. Pri tem gre za povezanost dobičkonosnosti sredstev s produktivnostjo dela, opremljenostjo dela s sredstvi in gospodarnostjo (ekonomičnostjo).

Primer Du Pontovega sistema povezanih kazalcev za podjetje TET za leto 2008

$$\frac{\text{Dobiček}}{\text{Povpr. sredstva}} = \frac{\text{Prihodki}}{\text{Povpr. št. zaposlenih}} * \frac{\text{Povpr. št. zaposlenih}}{\text{Povpr. sredstva}} * \left(1 - \frac{1}{\text{Gospodarnost}}\right)$$

$$\frac{2.107.508 \text{ EUR}}{54.386.367 \text{ EUR}} = \frac{55.052.357 \text{ EUR}}{219} * \frac{219}{54.386.367 \text{ EUR}} * \left(1 - \frac{1}{1,039805723}\right)$$

$$0,03875067 = 215380,626 * 0,0000040267 * 0,038281885$$

$$0,03875067 = 0,03875067$$

Tabela 3: Du Pontov sistem povezanih kazalcev in izračun koeficientov dinamike za podjetje TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	KD
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	2008/2006
1. Skupni prihodki	51.558.605	52.686.359	55.052.357	1,068
2. Skupni odhodki	51.447.959	52.348.326	52.944.849	1,029
3. Povp. vred. sred.	56.245.015	52.933.317	54.386.367	0,967
4. Povp. št. zap.	240	229	219	0,913
5. Opremljenost dela s sredstvi (3/4)	234.354	231.150	248.340	1,060
6. Gospodarnost (1/2)	1,002	1,006	1,040	1,038
7. Produktivnost dela (1/4)	214.828	230.071	251.381	1,170
8. (1/oprem. dela s sredstvi)*10⁵	0,427	0,433	0,403	0,944
9.(1-(1/gospodarnost))	0,002	0,006	0,038	17,839
10. Dobičk. sredstev (7*8*9)*10⁻⁵	0,00197	0,00639	0,03875	19,698

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

$$KD_{\text{dobičkonosnost sredstev}} = KD_{(1-1/\text{gospodarnost})} * KD_{\text{produktivnost dela}} * KD_{(1/\text{oprem. dela s sredstvi})}$$

$$19,968 = 17,839 * 1,170 * 0,994$$

Na podlagi rezultatov iz tabele ugotovimo, da se je dobičkonosnost sredstev v letu 2008 glede na leto 2006 povečala za približno 1870%. Glavni faktor za povečanje po Du Pontovem sistemu je gospodarnost, ki se je povečala za 3,8% v obravnavanem obdobju. Produktivnost dela je drugi dejavnik, ki je vplival na dobičkonosnost sredstev, vendar ni imel tako velikega vpliva kot ga je imela gospodarnost. V obravnavanem obdobju se je produktivnost dela povečala za 17%. Opremljenost dela s sredstvi se je v enakem obdobju povečala 6%, kar v tem primeru zniža dobičkonosnost sredstev, saj koeficient dinamike recipročne vrednosti znaša 0,944. Glavni vzrok za povečanje opremljenosti dela s sredstvi je v zmanjšanju povprečnega števila zaposlenih za

8,7% od leta 2006 do 2008, kar povečuje vrednost opremljenosti dela s sredstvi. S tem sistemom smo natančno prikazali, kateri dejavniki imajo ključno vlogo pri povečanju dobičkonosnosti sredstev podjetja TET.

3. ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA

O uspehu poslovanja lahko govorimo takrat, kadar dosežemo zastavljeni cilj. Najpogosteje navedeni cilji poslovanja oziroma različne opredelitve uspeha so: maksimiranje dobička, maksimiranje prodaje, maksimiranje tržnega deleža, preživetje in doseganje zadovoljive ravni dobička (Mramor, 1993, str.17). Vendar je temeljni cilj dobiček, drugi cilji so temu podrejeni.

V tem poglavju so analizirani prihodki, odhodki in poslovni izid podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008. Primerjave so prikazane tudi z indeksi med leti 2007/2006, 2008/2007 in 2008/2006.

3.1 Analiza prihodkov

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanj sredstev (na primer denarja ali terjatev zaradi prodaje blaga) ali zmanjšanj dolgov (na primer zaradi opustitve njihove poravnave). Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Prihodki se razčlenjujejo na poslovne, finančne in druge prihodke. Poslovni prihodka in finančni prihodka se štejejo kot redni prihodka. Poslovni prihodka so prihodka od prodaje in drugi poslovni prihodka, povezani s poslovnimi učinki. Finančni prihodka pa so prihodka, ki nastanejo v zvezi s finančnim delovanjem podjetja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami pa tudi v zvezi s terjatvami. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke (izredni prihodka) in ostali prihodka, ki povečujejo poslovni izid (SRS 2006, poglavje 17 in 18).

Z analizo prihodkov želimo ugotoviti sestavo prihodkov in ali je podjetje v preteklih letih ustvarilo enak, povečan ali zmanjšan obseg prihodkov (Koletnik, 1997, str. 158). V nadaljevanju je prikazana analiza prihodkov in sestava ter obseg prihodkov v preteklih letih. Celotni prihodka so sestavljeni iz poslovnih, finančnih in drugih prihodkov.

Tabela 4: Obseg (v EUR) in struktura (v %) prihodkov podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008		Indeks		
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%	I07/06	I08/07	I08/06
Poslovni prihodka	51.343.490	99,6	52.574.185	99,8	54.793.182	99,5	102,4	104,2	106,7
Finančni prihodka	115.010	0,2	48.470	0,1	87.404	0,2	42,1	180,3	76,0
Drugi prihodka	100.104	0,2	63.704	0,1	171.771	0,3	63,6	269,6	171,6
Skupni prihodka	51.558.605	100,0	52.686.359	100,0	55.052.357	100,0	102,2	104,5	106,8

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

V tabeli 4 so se celotni prihodka v podjetju TET povečali skozi opazovano obdobje, in sicer za 2,2% v letu 2007 glede na leto 2006 in za 4,5% v letu 2008 glede na leto 2007. V letu 2008 glede na leto 2006 so se torej celotni prihodka povečali za 6,8%, kar je pozitiven rezultat in prispeva k

boljšemu poslovnemu izidu. V strukturi celotnih prihodkov zavzemajo največji delež poslovni prihodki, ki imajo v vseh preučevanih letih visok strukturni delež. Finančni in drugi prihodki predstavljajo v vseh treh letih zanemarljiv delež, in sicer od 0,1- do 0,2-odstotni delež. Struktura celotnih prihodkov je torej znotraj preučevanega obdobja dokaj konstantna. Poslovni prihodki so se v obdobju od leta 2006 do 2008 povečali približno enako kot celotni prihodki. Finančni prihodki so se zmanjšali v letu 2007 glede na predhodno leto za 57,9%, v letu 2008 glede na 2007 pa povečali za 80,3%. V letu 2008 glede na leto 2006 so se torej zmanjšali za 24%. Drugi prihodki so se v letu 2007 glede na predhodno leto zmanjšali za 26,4%, nato pa v letu 2008 glede na 2007 povečali za 169,6%. Skozi preučevano obdobje so se drugi prihodki povečali za približno 72%. Kot smo že omenili imajo tako finančni kot drugi prihodki zanemarljiv delež in ne vplivajo bistveno na celotne prihodke.

3.2 Analiza odhodkov

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanj sredstev (na primer zalog blaga zaradi prodaje) ali povečanj dolgov (na primer zaradi zaračunanih obresti); prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Odhodki se razvrščajo na poslovne, finančne in druge odhodke. Poslovni in finančni odhodki so redni odhodki. Poslovni odhodki so v načelu enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. V trgovinskih podjetjih, kjer se stroški ne zadržujejo v zalogah, je treba pri ugotavljanju poslovnih odhodkov všteti še nabavno vrednost prodanega trgovskega blaga. V našem primeru upoštevamo nabavno vrednost električne energije, ki smo jo prodali. Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke (izredni odhodki) in ostali odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid (SRS 2006, poglavje 17).

Proizvodnja je poslovna funkcija pri kateri se prvine poslovnega procesa pretvarjajo v poslovne učinke. Predstavlja spreminjanje delovnih predmetov pod vplivom delovne sile in delovnih sredstev v proizvode in storitve, ki so namenjeni trgu. To spreminjanje se udejanja v proizvodnem procesu, ki je sestavni del proizvodnje (Bošnjak, 1998, str. 21). V nadaljevanju je prikazana proizvodnja podjetja TET d.o.o. po stroških proizvodnje, saj zaradi nedostopnosti podatkov, ki so poslovna skrivnost, proizvodnje podjetja ni bilo mogoče predstaviti na drugačen način.

Stroški so cenovno izraženi potroški poslovnih prvin poslovnega procesa, ki nastajajo pri doseganju poslovnih učinkov. Stroški imajo vedno pomemben vpliv na poslovni uspeh in s tem na uspešnost poslovanja podjetja (Pučko, 2001, str. 97). Podjetja morajo pri svojem poslovanju skrbeti za primerno raven stroškov, saj le tako lahko vzdržujejo konkurenčnost na trgu.

V tem poglavju je narejena analiza celotnih odhodkov in poslovnih odhodkov podjetja TET po obsegu in strukturi.

Tabela 5: Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008		Indeks		
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%	I07/06	I08/07	I08/06
Poslovni odhodki	50.874.224	98,9	51.891.411	99,1	52.209.374	98,6	102,0	100,6	102,6
Finančni odhodki	488.120	0,9	367.350	0,7	578.372	1,1	75,3	157,4	118,5
Drugi odhodki	85.616	0,2	89.565	0,2	157.103	0,3	104,6	175,4	183,5
Skupni odhodki	51.447.959	100,0	52.348.326	100,0	52.944.849	100,0	101,8	101,1	102,9

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Podatki v tabeli 5 kažejo, da so se celotni odhodki v podjetju TET povečali za 1,8% leta 2007 glede na leto 2006, nato pa 1,1% leta 2008 glede na predhodno leto. V celotnem preučevanem obdobju so se celotni odhodki povečali za 2,9%. V strukturi celotnih prihodkov največji delež zavzemajo ravno poslovni odhodki. Od leta 2006 do leta 2008 se je delež poslovnih odhodkov zmanjšal in tako predstavlja v letu 2008 98,6-odstotni delež vseh odhodkov. Finančni in drugi odhodki predstavljajo zanemarljiv delež v strukturi celotnih prihodkov, tako so finančni odhodki imeli 0,9-odstotni delež v letu 2006 in 1,1-odstotni delež v letu 2008. Finančni odhodki so se znotraj preučevanega obdobja povečali, in sicer v letu 2008 glede na prehodno leto za 57,4%, leta 2008 glede na leto 2006 pa za 18,5%. V letu 2007 glede na leto 2006 so se finančni odhodki zmanjšali za 24,7%. Drugi odhodki pa so v strukturi celotnih odhodkov v letu 2008 predstavljali le 0,3-odstotni delež, kar nima bistvenega vpliva na poslovni izid. Kljub temu so se znotraj preučevanih treh let drugi odhodki povečevali, in sicer za 83,5% v letu 2008 glede na leto 2006. Struktura celotnih odhodkov je dokaj konstantna in predstavlja skoraj manjše povečanje celotnih odhodkov kot je bilo v prejšnji analizi povečanje celotnih prihodkov.

Tabela 6: Obseg (v EUR) in struktura (v %) poslovnih odhodkov podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

Vrsta odhodkov	2006		2007		2008		Indeks		
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%	I07/06	I08/07	I08/06
1. Stroški blaga in materiala	28.792.668	56,6	26.659.655	51,4	27.427.567	52,5	92,6	102,9	95,3
2. Stroški storitev	4.204.156	8,3	6.566.656	12,7	8.025.281	15,4	156,2	122,2	190,9
3. Stroški dela	7.382.465	14,5	7.937.860	15,3	8.923.893	17,1	107,5	112,4	120,9
Od tega plače	5.217.535	70,7	5.610.680	70,7	5.918.359	66,3	107,5	105,5	113,4
4. Amortizacija in odpisi OS	8.633.054	17,0	6.121.112	11,8	5.564.485	10,7	70,9	90,9	64,5
5. Odpisi obratnih sredstev	18.557	0,0	0	0,0	130.550	0,3	0,0	/	703,5
6. Drugi poslovni odhodki	1.843.323	3,6	4.606.128	8,9	2.137.598	4,1	249,9	46,4	116,0
Skupaj	50.874.224	100,0	51.891.411	100,0	52.209.374	100,0	102,0	100,6	102,6

* Pri strukturi plač sem upošteval za osnovo stroške dela.

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

V tabeli 6 so poslovni prihodki razvrščeni po šestih kategorijah za natančnejšo obravnavo in ugotavljanje odklonov. V strukturi poslovnih odhodkov v letih 2006 do 2008 imajo največji delež stroški blaga in materiala. Ti predstavljajo v letu 2006 56,6-odstotni delež, v letu 2008 pa se je ta delež zmanjšal na 52,5 odstotnega. K zmanjšanju tega deleža prispevajo največ stroški storitev, ki predstavljajo v letu 2008 kar 17,1-odstotni delež, saj se je njihov obseg povečal za kar 90,9-odstotkov v letu 2008 glede na leto 2006. Ravno stroški storitev prispevajo dodatni delež k povečanju celotnih odhodkov. Upoštevamo tudi, da so se povečali stroški dela za 20,9% v letu 2008 glede na leto 2006, vendar ima le kategorija amortizacije edina dodatni vpliv poleg stroškov storitev na povečanje. Nekoliko manjši vpliv imajo tudi drugi poslovni odhodki, ki so se povečali za 16% v letu 2008 glede na leto 2006. Pomembno je tudi omeniti, da so se znotraj stroškov dela povečale plače, in sicer kar za 13,4% v letu 2008 glede na leto 2006. Po teh ugotovitvah in vrednostih sklepamo, da plače zaposlenih rastejo v preučevanem obdobju, če upoštevamo tudi dejstvo, da je podjetje TET imelo leta 2006 235 zaposlenih in leta 2008 le še 220, kar naše ugotovitve še dodatno podkrepi. Stroški blaga in materiala so se v obdobju od 2006 do 2008 zmanjšali za 4,7%.

Odpisi obratnih sredstev predstavljajo v poslovnih prihodkih zanemarljiv delež, saj ta znaša 0,3% v letu 2008 in tako nima bistvenega vpliva na celotne odhodke. Amortizacija se je znižala od leta 2006 do 2008 za 35,5%, zmanjšal se je tudi njen strukturni delež od leta 2006 do 2008m iz 17% leta 2006 na 10,7% leta 2008. Vzrok za znižanje amortizacije je v tem, da so določena osnovna sredstva amortizirala svojo vrednost.

3.3 Analiza stroškov proizvodnje

V tabeli 6 so prikazani stroški podjetja TET, razdeljeni po naravnih vrstah: na stroške materiala, stroške storitev, amortizacijo, odpise zalog in terjatev, stroške dela in druge stroške.

Iz tabele 6 sledi, da so se skupni stroški v proučevanem obdobju povečevali. Stroški podjetja TET so imeli največjo vrednost leta 2008, ko so znašali približno 52 milijonov EUR. Njihovo povečanje za 2% v letu 2007 glede na leto 2006 je bilo večje kot povečanje stroškov v letu 2008 glede na leto 2006, kjer so se povečali za 0,4%. Največji delež med skupnimi stroški so v opazovanem obdobju predstavljali stroški blaga in materiala. V letu 2008 so se stroški blaga in materiala glede na predhodno leto zmanjšali za 4,7%, v letu 2007 glede na leto 2006 pa povečali za 2,9%. Stroški blaga in materiala so se torej zmanjšali zaradi nabavnih cen ali nabavnih količin. Podjetje TET je kupovalo tudi druge energente, potrebne za proizvodnjo električne energije, ki so cenejši in tudi bolj sprejemljivi za okolje. Stroški plač so se povečali v letu 2008 glede na leto 2006 za 13,4%. Če upoštevamo, da je število zaposlenih v preučevanem obdobju padlo, pomeni, da so se plače zaposlenih povečale. Drugi stroški so se tudi povečali v letu 2008 glede na leto 2006 za 16%. Stroški storitev v podjetju so se v enakem obdobju povečali za 90,9%. Povečanje

skupnih stroškov v podjetju je vsakakor imelo negativen vpliv na dobiček podjetja in uspešnost poslovanja.

3.4 Analiza poslovnega izida

Poslovni izid (dobiček ali izguba) je razlika med prihodki in odhodki v obračunskem obdobju. Poslovni izid se v knjigovodskih razvidih in računovodskih izkazih ugotavlja s primerjanjem ustreznih pripoznanih prihodkov in odhodkov. Presežek prihodkov nad odhodki je dobiček, presežek odhodkov nad prihodki pa izguba. Celotni poslovni izid (celotni dobiček ali celotna izguba) je razlika med seštevkom vseh prihodkov in seštevkom vseh odhodkov. Čisti poslovni izid pa je razlika med celotnim poslovnim izidom, obračunanim davkom iz dobička kot deležem države v njem in odloženimi davki. To je poslovni izid, s katerim je mogoče razpolagati po odbitku obračunanega davka ter po pribitku oziroma odbitku za obračunane odložene davke (SRS 2006, poglavje 19).

Pomembno je spremljanje in načrtovanje poslovnega izida podjetja, saj omogoča pravočasno ukrepanje in posledično boljše poslovanje podjetja (Žnidaršič Kranjc, 1995, str. 183).

Poslovni izid uvrščamo med temeljne določljivke uspešnosti poslovanja podjetja. Je ena najpomembnejših ekonomskih kategorij. Prav na njem temelji večina kazalnikov, s katerimi nadalje osvetljujemo uspešnost podjetij (Kavčič, 1995, str. 54).

Celotni dobiček je razlika med vsemi prihodki in odhodki podjetja v obračunskem obdobju in se lahko razčleni na dobiček iz poslovanja, dobiček iz financiranja, dobiček iz rednega poslovanja, ki je seštevka prvih dveh, ter izredni dobiček. Čisti dobiček je celotni dobiček, zmanjšan za znesek davkov iz dobička. Izguba pa je negativni poslovni izid in je razlika med odhodki in prihodki (Hočevar & Igljčar, 1997, str. 148).

Tabela 7: Poslovni izid (v EUR) podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

Stroškovna vrsta	2006	2007	2008	Indeks		
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	I07/06	I08/07	I08/06
1. Poslovni prihodki	51.343.490	52.574.185	54.793.182	102,4	104,2	106,7
2. Poslovni odhodki	50.874.224	51.891.411	52.209.374	102,0	100,6	102,6
3. Dobiček/izguba iz poslovanja (1-2)	469.266	682.774	2.583.808	145,5	378,4	550,6
4. Finančni prihodki	115.010	48.470	87.404	42,1	180,3	76,0
5. Finančni odhodki	488.120	367.350	578.372	75,3	157,4	118,5
6. Dobiček/izguba iz financiranja (4-5)	-373.110	-318.880	-490.968	85,5	154,0	131,6
7. Drugi prihodki	100.105	63.704	171.771	63,6	269,6	171,6
8. Drugi odhodki	85.616	89.565	157.103	104,6	175,4	183,5
9. Dobiček/izguba iz izrednega poslovanja (7-8)	14.489	-25.861	14.668	-178,5	-56,7	101,2
10. Celotni dobiček (3+6+9)	110.645	338.033	2.107.508	305,5	623,5	1904,7
11. Davek iz dobička	0	0	0	/	/	/
12. Čisti dobiček	110.645	338.033	2.107.508	305,5	623,5	1904,7

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Iz tabele 7 vidimo, da je čisti dobiček podjetja TET naraščal skozi preučevano obdobje. V letu 2006 je znašal 110.645 EUR, v naslednjem letu pa se je povečal za 205,5% na 338.033 EUR. V letu 2008 se je dobiček prav tako povečal, in sicer za 523,5% glede na leto 2007. Iz te analize je razvidno, da je podjetje imelo uspešen poslovni izid in povečevalo dobiček skozi obdobje. Preveriti moramo še analizo uspešnosti poslovanja podjetja in povezanost dejavnikov med seboj, da vidimo kako je podjetje dejansko poslovalo. Prav tako lahko opazimo, da je podjetje v vseh treh letih naredilo izgubo le pri finančnem delu poslovnega izida. Tu so znašali finančni odhodki veliko več kot finančni prihodki. To pomeni, da je podjetje več sredstev namenjalo za financiranje in finančne naložbe kot pa pridobivalo iz finančnih naložb in terjatev. Vseeno pa je opaziti padec finančnih prihodkov v preučevanem obdobju in rast finančnih odhodkov, kar je znak, da podjetje vse hitreje prehaja na večje izgube na finančnem področju in bo lahko po takšnem trendu v bodoče imelo finančno izgubo. Ugotovili smo, da je ta podatek zelo pomemben, saj bi bil čisti dobiček dejansko lahko veliko višji, če podjetje ne bi imelo tako visokih finančnih odhodkov.

Davke iz dobička sem, zaradi spremenljivih efektivnih stopenj obdavčitve in vrednosti po podatkih iBONa, priredil tako, da je podjetje TET v vseh treh letih oproščeno plačila davka zaradi lažje predstavitve čistega dobička. Pri poslovnem izidu lahko zaključimo, da se je v letih od 2006 do 2008 dobiček povečal za 1804,7%, kar je odličen in pozitiven rezultat.

3.5 Analiza gospodarnosti

Gospodarnost ali ekonomičnost prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. S tem se v primerjavi z dobičkom, ki je razlika med prihodki in odhodki, izniči vpliv velikosti prihodkov in

odhodkov podjetja. Vzroki, ki pripeljejo do odstopanja v gospodarnosti, so lahko v posameznih poslovnih funkcijah, ki sestavljajo poslovanje in v njihovih medsebojnih povezavah (Rozman, 1993, str. 281).

Koeficient gospodarnosti nam kaže uspešnost rednega oziroma tekočega poslovanja. Poslovanje podjetja je gospodarno, če je kazalec gospodarnosti večji od ena. Večji kot je kazalnik gospodarnosti, bolj ekonomsko uspešno je preoblikovanje vložkov v izloške. Tak način ugotavljanja gospodarnosti je precej pogost, saj lahko vse podatke brez težav najdemo v bilanci stanja. Gospodarnost poslovanja lahko analiziramo na dva načina; prvi način je, da med seboj primerjamo prihodke iz poslovanja in odhodke iz poslovanja (Slapničar, 2002, str. 13-14).

Tabela 8: Izračun kazalcev gospodarnosti v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	Indeks		
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	I _{07/06}	I _{08/07}	I _{08/06}
1. Poslovni prihodki (v 1 EUR)	51.343.490	52.574.185	54.793.182	102,4	104,2	106,7
2. Celotni prihodki (v 1 EUR)	51.558.605	52.686.359	55.052.357	102,2	104,5	106,8
3. Poslovni odhodki (v 1 EUR)	50.874.224	51.891.411	52.209.374	102,0	100,6	102,6
4. Celotni odhodki (v 1 EUR)	51.447.959	52.348.326	52.944.849	101,8	101,1	102,9
5. Gospodarnost 1 (1/3)	1,009	1,013	1,049	100,4	103,6	104,0
6. Gospodarnost 2 (2/4)	1,002	1,006	1,040	100,4	103,3	103,8

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

$$\text{Gospodarnost 1 - Koeficient gospodarnosti poslovanja} = \frac{\text{poslovni prihodki}}{\text{poslovni odhodki}}$$

$$\text{Gospodarnost 2 - Koeficient celotne gospodarnosti} = \frac{\text{celotni prihodki}}{\text{celotni odhodki}}$$

Rezultati gospodarnosti kažejo, da je podjetje TET v preučevanem obdobju imelo pozitivne kazalce gospodarnosti po posameznih letih. Družba je v preučevanem obdobju dosegala predpisane vrednosti obeh kazalcev gospodarnosti, vendar pa se nahajajo ravno na še sprejemljivih vrednostih. V letu 2008 glede na leto 2006 se je gospodarnost poslovanja povečala za 4%. Celotna gospodarnost podjetja TET se je v istem obdobju povečala za 3,8%. Vrednosti kazalnika gospodarnosti poslovanja in celotne gospodarnosti se ne razlikujeta veliko, saj so vrednosti poslovnih prihodkov skoraj tako velike kot vrednosti celotnih odhodkov. Termoelektrarna Trbovlje v letih od 2006 do 2008 povečuje kazalnika gospodarnosti, vendar povečanje glede na absolutno vrednost kazalnika ne kaže večjih dosežkov, saj se oba kazalnika nahajata skoraj na meji sprejemljivosti. Podjetje TET torej v obravnavanem obdobju zadovoljivo

napreduje, saj povečuje vrednosti prihodkov za več kot se povečujejo vrednosti odhodkov. V letu 2008 glede na leto 2006 so se celotni prihodki povečali za 6,8%, celotni odhodki pa le za 2,9%. Družba s svojim delovanjem na področju gospodarnosti v obravnavanem obdobju uspešno napreduje, ker postaja delež prihodkov v strukturi večji kot je delež njenih odhodkov.

3.6 Analiza produktivnosti in dodane vrednosti na zaposlenega

Produktivnost opredeljujemo na splošno kot odnos med pridobljenimi poslovnimi učinki in zanje porabljeno količino posamezne vrste poslovne prvine. Največkrat ugotavljamo samo produktivnost dela, ker je pač delo najaktivnejša poslovna prvina (Pučko, 2001, str. 162).

Produktivnost dela računamo kot razmerje med pridobljeno količino proizvodov ali storitev in porabljeno količino dela. Pri podjetju, ki opravlja različne dejavnosti, lahko zajamemo vse poslovne učinke v števcu s poslovnimi prihodki. Vprašanja glede imenovalca pa so povezana z izražanjem v določenih enotah časa ali pa s številom zaposlenih ter z različno kvalifikacijsko strukturo zaposlenih (Pučko & Rozman, 2000, str. 256).

V našem primeru bomo ugotavljali produktivnost dela, kjer bomo v imenovalcu postavili povprečno število zaposlenih in v števec celotne prihodke. Namesto povprečnega števila zaposlenih lahko uporabimo tudi opravljeno število ur.

Medtem ko je produktivnost dela vključena v gospodarnost, ta pa v dobičkonosnost, pa se vse bolj uveljavlja kazalnik dodane vrednosti na zaposlenega. Dodana vrednost je razlika med prihodki in materialnimi stroški. Gre bolj za temeljni kazalnik, povezan z družbeno odgovornostjo.

Tabela 9: Izračun produktivnosti dela in dodane vrednosti na zaposlenega v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	Indeks		
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	I07/06	I08/07	I08/06
1. Poslovni prihodki (v 1 EUR)	51.343.490	52.574.185	54.793.182	102,4	104,2	106,7
2. Povprečno število zaposlenih	240	229	219	95,4	95,6	91,3
3. Stroški materiala in storitev (v 1 EUR)	32.996.824	33.226.311	35.452.848	101	106,7	107,4
3. Produktivnost dela (1/2) (v 1 EUR/zap.)	213.931	229.582	250.197	107,3	109,0	117,0
4. Dodana vrednost na zap. ((1-3)/2)	76.444	84.489	88.312	110,5	104,5	115,5

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Poslovni prihodki

Produktivnost dela - Koefficient produktivnosti dela = -----
Povprečno število zaposlenih

Poslovni prihodki – stroški blaga, materiala in storitev

*Dodana vrednost na zaposlenega = -----
Povprečno število zaposlenih*

Produktivnost dela v podjetju TET skozi preučevano obdobje narašča, kar je pozitiven rezultat. Posledično lahko pripišemo naraščanje produktivnosti največ k naraščanju prihodkov in padanju povprečnega števila zaposlenih. Manjše število zaposlenih je vsekakor tudi boljše opremljeno s sodobnejšimi sredstvi, kar dodatno pripomore k večji produktivnosti in večjim poslovnim prihodkom. Povprečno število zaposlenih je leta 2008 glede na leto 2006 padlo za 8,7% oziroma iz 240 zaposlenih v letu 2006 na 219 zaposlenih v letu 2008. Trend padanja števila zaposlenih je v naši analizi enoten skozi preučevano obdobje, torej padajoč. Produktivnost dela se je leta 2006 do leta 2008 povečala za 6,7%, kar je dober rezultat. Leta 2007 je produktivnost narasla za 2,4%, leto kasneje pa se je povečala za 4,2% glede na predhodno leto.

Dodana vrednost je drugi koeficient produktivnosti dela v podjetju TET. Dodana vrednost na zaposlenega se je v podjetju TET v obravnavanem obdobju prav tako povečala. V letu 2008 glede na leto 2006 se je povečala za 15,5% in znaša 88.312 EUR na zaposlenega, kar je dober rezultat. V letu 2007 glede na leto 2006 se je povečala za 10,5%, v letu 2008 glede na 2007 pa za 4,5%.

4. ANALIZA SREDSTEV

4.1 Obseg in struktura sredstev

Vsako podjetje potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti in za svoj obstoj določena sredstva. Da pa lahko izvaja poslovni proces, mora v določenem trenutku razpolagati s posameznimi sredstvi v količinah, kakršne so potrebne za normalno odvijanje proizvodnega procesa. Ta sredstva, s katerimi podjetje razpolaga v določenem trenutku, so premoženje podjetja in se lahko pojavljajo v obliki stvari, pravic, denarja ter na ta način podjetju omogočajo uresničevanje njegovih ekonomskih ciljev oziroma podjetje s pomočjo svojega premoženja ustvarja proizvode in storitve, ki jih na trgu proda ali tako pridobi denarna sredstva. Sredstva podjetja so izražena v denarni merski enoti in se izkazujejo na aktivni strani bilance stanja posameznega podjetja, kjer so tudi bolj podrobno razčlenjena. Glede na njihove značilnosti jih razčlenjujemo na stalna in gibljiva sredstva, glede na njihovo funkcionalnost pri ustvarjanju dohodkov pa na osnovna, obratna sredstva in finančne naložbe (Bošnjak, 1998, str. 13).

Sredstva, ki jih ima poslovni sistem, stalno spreminjajo svoje pojavne oblike, se preoblikujejo. Res pa je, da se jih del preoblikuje hitreje, del pa počasneje. Tudi res je, da se nekatera sredstva lahko zadržujejo v kaki pojavnosti obliki dalj časa ali celo stalno. Vendar je njihovo bistvu praviloma le v preoblikovanju, skladno z odpravljanjem postavljenih nalog v poslovnem sistemu (Turk & Melavc, 1994, str. 89).

Sredstva podjetja so lahko poslovna in neposlovna. Primer za slednja so bila sredstva skupne porabe (npr. vrednost počitniških domov, ki jih je imelo podjetje) pri prejšnjih družbenih podjetjih pri nas. Danes ima podjetje največkrat le poslovna sredstva, ki se delijo na stalna in gibljiva sredstva (Pučko, 2001, str. 50).

Po novih slovenskih računovodskih standardih iz leta 2006 se sredstva podjetja delijo na dolgoročna, kratkoročna in kratkoročne aktivne časovne razmejitve. Dolgoročna sredstva se praviloma preoblikujejo v obdobju, ki je daljše od enega leta, kratkoročna sredstva pa se preoblikujejo v obdobju, ki je krajše od enega leta. Po novih standardih torej delimo sredstva podjetja na dolgoročna namesto na stalnih in kratkoročna namesto gibljivih. Bilanca stanja je temeljni dvostranski računovodski izkaz, v katerem je na levi strani prikazano stanje sredstev, na desni strani v enakem znesku pa stanje obveznosti do virov sredstev. V našem primeru so sredstva podjetja prikazana skozi triletno obdobje in primerjana med seboj z indeksi.

Tabela 10: Obseg (v EUR) in struktura (v %) sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008				
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%	I _{07/06}	I _{08/07}	I _{08/06}
Dolgoročna sredstva	41.753.939	77,1	38.475.117	74,4	39.814.225	69,7	92,1	103	95,4
Kratkoročna sredstva	12.431.906	22,9	13.205.671	25,6	17.277.721	30,3	106	131	139
Skupaj	54.185.845	100,0	51.680.788	100,0	57.091.946	100,0	95,4	110	105

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Iz tabele 10 je razvidno, da so se celotna sredstva podjetja v letu 2008 glede na leto 2006 povečala za 5%. K temu povečanju so največ pripomogla le kratkoročna sredstva, ki so se v tem obdobju povečala za 39%, dolgoročna pa zmanjšala za 4,6%. Struktura sredstev je sestavljena iz približno 70% dolgoročnih sredstev in 30% kratkoročnih sredstev. V letu 2008 glede na leto 2006 se je struktura dolgoročnih sredstev posledično zmanjšala za 7,4 odstotne točke, struktura kratkoročnih sredstev pa je v istem obdobju narasla za toliko. Vendar pa je pomembno tudi, kaj se je zgodilo leta 2007 glede na predhodno leto. Takrat so se dolgoročna sredstva zmanjšala za 7,9%, kratkoročna sredstva pa povečala za 6%. V tem obdobju so se skupna sredstva podjetja TET zmanjšala za 4,6%. V letu 2008 glede na leto 2007 so se skupna sredstva povečala za 10%. Takrat so se največ povečala kratkoročna sredstva, in sicer za 31%. Dolgoročna sredstva pa so v letu 2008 glede na predhodno leto povečala za 3%. Torej imamo opraviti z neenakomernim

trendom rasti sredstev v letih od 2006 do 2008, vendar pa je rezultat pozitiven, saj so se celotna sredstva v obravnavanem obdobju povečala.

4.2 Obseg in struktura dolgoročnih sredstev

Stalna sredstva so se preimenovala v dolgoročna sredstva leta 2006 z novimi računovodskimi standardi. S temi sredstvi razumemo stvari in pravice, ki s svojim sodelovanjem v poslovnem procesu postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke in svojo prvotno pojavno obliko vračajo praviloma v obdobju, ki je daljše od enega leta. Ta sredstva so vključena v proces nastajanja prihodkov s trajnejšo prisotnostjo in so bistvenega pomena za uspešno delovanje podjetja, saj močno vplivajo na zmogljivost in hitrost reprodukcije, na hitrost obračanja sredstev, na proizvodjalno silo dela in tudi na stroške (Bošnjak, 1998, str. 14).

Po SRS 2006 med dolgoročna sredstva uvrščamo:

- neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev
- opredmetena osnovna sredstva
- naložbene nepremičnine
- dolgoročne finančne naložbe
- dolgoročne poslovne terjatve
- odložene terjatve za davek

Neopredmetena dolgoročna sredstva so naložbe v pridobitev materialnih pravic ali dolgoročno vračunljivi stroški in izdatki, ki se pojavljajo v zvezi s poslovanjem podjetja (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2001, str. 40).

Opredmetena osnovna sredstva delimo na zemljišča in zgradbe, proizvodjalne naprave in stroje, druge naprave in opremo, predujme za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev in opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi, osnovno čredo in večletne nasade. Dolgoročne finančne naložbe so naložbe v druga podjetja za obdobje, ki je daljše od enega leta.

V tabeli 11 je prikazana analiza obsega in strukture dolgoročnih sredstev, kjer so dolgoročne finančne naložbe in naložbene nepremičnine združene v eno kategorijo zaradi takšnih podatkov iBONA.

Tabela 11: Obseg (v EUR) in struktura (v %) dolgoročnih sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008		I _{07/06}	I _{08/07}	I _{08/06}
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%			
Dolgoročna sredstva	41.753.939	100,0	38.475.117	100,0	39.814.225	100,0	92,1	103,5	95,4
Neopr. sredst. in dolg. AČR	92.948	0,2	162.131	0,4	2.926.193	7,3	174,4	1804,8	3148,2
Opredmetena osn. sredstva	40.361.425	96,7	36.501.722	94,9	35.658.974	89,6	90,4	97,7	88,3
Dolg. fin. nal. in nalož. nep.	972.688	2,3	1.542.557	4,0	945.151	2,4	158,6	61,3	97,2
Dolgoročne posl. terjatve	88.353	0,2	77.070	0,2	30.521	0,1	87,2	39,6	34,5
Odložene terjatve za davek	238.524	0,6	191.637	0,5	253.386	0,6	80,3	132,2	106,2

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Obseg dolgoročnih sredstev se je v letih od 2006 do 2008 zmanjšal za 4,6%, k temu pa je največji delež prispevalo zmanjšanje opredmetenih osnovnih sredstev. Ta imajo v letu 2008 89,6-odstotni delež v celotni strukturi dolgoročnih sredstev. Opredmetena osnovna sredstva so se zmanjšala v letu 2008 glede na predhodno leto za 2,3%, v letu 2008 glede na leto 2006 pa za 11,7%. Naslednja kategorija, ki ima vpliv na spremembo dolgoročnih sredstev, so neopredmetena osnovna sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve. Ta so se povečala za 3048,2% v letu 2008 glede na leto 2006, strukturni delež pa je narastel iz 0,2- v letu 2006 na 7,3-odstotnega v letu 2008. Na vrednost dolgoročnih sredstev imajo velik vpliv, ker so jo povečala. Ostale kategorije imajo zelo nizek odstotni delež v strukturi dolgoročnih sredstev, zato predstavljajo zanemarljiv vpliv na spremembe. Iz analize sledi, da je zmanjšanje obsega dolgoročnih sredstev predvsem posledica zmanjšanja obsega opredmetenih osnovnih sredstev, saj ostale postavke v strukturi dolgoročnih sredstev nimajo večjega vpliva.

4.3 Obseg in struktura kratkoročnih sredstev

Slovenski računovodski standardi 2006 delijo kratkoročna sredstva na:

- sredstva za prodajo
- zaloge
- kratkoročne finančne naložbe
- kratkoročne poslovne terjatve
- denarna sredstva
- kratkoročne časovne razmejitve

Slovenski računovodski standardi iz leta 2002 so kratkoročna sredstva imenovali gibljiva sredstva, ki so vključevala tudi dolgoročne terjatve iz poslovanja, kar je sedaj predmet dolgoročnih sredstev. Gibljiva sredstva razumemo kot pravice, stvari in denar, ki se zaradi sodelovanja v poslovnem procesu porabi, spremeni pojavno obliko in se v prvotno obliko vrne v obdobju, ki je krajše od enega leta (Melavc & Turk, 1994, str. 90).

Tabela 12: Obseg (v EUR) in struktura (v %) kratkoročnih sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008		Indeks		
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%	I07/06	I08/07	I08/06
Kratkoročna sredstva	12.431.906	100,0	13.205.671	100,0	17.277.721	100,0	106,2	130,8	139,0
Sredstva za prodajo	0	/	0	/	190.919	1,1	/	/	/
Zaloge	3.830.967	30,8	5.442.478	41,2	9.933.841	57,5	142,1	182,5	259,3
Kratk. finančne naložbe	0	0,0	0	0,0	0	0,0	/	/	/
Kratk. poslovne terjave	6.971.516	56,1	6.189.936	46,9	6.819.844	39,5	88,8	110,2	97,8
Denarna sredstva	1.623.802	13,1	1.573.257	11,9	153.117	0,9	96,9	9,7	9,4
Kratkoročne AČR	5.621	0,0	0	0,0	180.000	1,0	0,0	/	3202,3

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

V tabeli 12 je razvidno, da so se kratkoročna sredstva podjetja TET v obravnavanem triletnem obdobju povečala za 39%. Zaloge in denarna sredstva predstavljajo v letih od 2006 do 2008 največji vpliv na spremembo vrednosti kratkoročnih sredstev. Zaloge so se v letu 2007 glede na predhodno leto povečale za 42,1%, v letu 2008 glede na predhodno leto pa za 82,5%. Tako so se zaloge v obdobju od leta 2006 do 2008 povečale za 159,3% in tako predstavljajo največji delež na spremembo vrednosti kratkoročnih sredstev. Denarna sredstva so se v obravnavanem obdobju zmanjšala za 90,6%. Njihov strukturni delež se je zmanjšal iz 13,1% v letu 2006 na 0,9% v letu 2008. Velik porast zalog je tudi posledica nabav energenta. Kratkoročne poslovne terjatve so se v obravnavanem obdobju zmanjšale za 2,2%, kar pozitivno vpliva na poslovni izid, saj imajo manj terjatev do strank, vendar pa je sprememba skoraj zanemarljiva, tako da ne vpliva bistveno na spremembo kratkoročnih sredstev.

4.4 Obračanje obratnih sredstev

Obratna sredstva so kratkoročna sredstva, zmanjšana za kratkoročne finančne naložbe in povečana za dolgoročne poslovne terjatve in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (Slovenski računovodski standardi 2006, SRS29).

Za obratna sredstva je značilno, da so to tista sredstva, ki hitro spreminjajo svojo obliko in ki se že v enem poslovnem procesu pretvorijo iz ene v različne druge oblike, ob zaključku procesa pa se ponovno spreminjajo v svojo začetno obliko. Zato pravimo, da je zanje značilno obračanje. Vedno so prisotna v poslovnem procesu podjetja, vendar se pojavljajo v različnih pojavnih oblikah in tudi njihov obseg vrednosti v posameznih pojavnih oblikah se spreminja (Pučko, 2001, str. 121-122).

Na uspešnost poslovanja v določenem obdobju vpliva tudi hitrost obračanja obratnih sredstev. Povečanje hitrosti obračanja obratnih sredstev vpliva na povečanje uspešnosti poslovanja, kar pomeni, da je manj sredstev potrebnih za doseganje enakega uspeha. Med posameznimi

panogami je sicer hitrost obračanja različna, vendar ima velik vpliv nanjo tudi podjetje samo (Pučko & Rozman, 2000, str. 93).

Koeficient obračanja obratnih sredstev opredelimo kot razmerje med poslovnimi odhodki v letu dni in povprečnim stanjem obratnih sredstev. Poslovni odhodki v števcu ulomka so upoštevani brez amortizacije, saj se le-ta nanaša kvečjemu na osnovna in ne na obratna sredstva. V imenovalcu imamo povprečno stanje obratnih sredstev, ki sem ga izračunal tako, da sem upošteval dva stanja ob koncu vsakega leta in izračunal povprečje.

Tabela 13: Hitrost obračanja obratnih sredstev, zalog in kratkoročnih poslovnih terjatev za podjetji TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	I07/06	I08/07	I08/06
1. Posl. odhodki brez amortizacije (v 1 EUR)	42.241.170	45.770.299	46.644.889	108,35	101,91	110,43
2. Posl. prihodki (v 1 EUR)	51.343.490	52.574.185	54.793.182	102,40	104,22	106,72
3. Povprečno stanje obr. sredstev (v 1 EUR)	11.650.073	12.901.500	15.295.492	110,74	118,56	131,29
4. Povprečno stanje zalog (v 1 EUR)	4.196.647	4.636.723	7.688.160	110,49	165,81	183,20
5. Povprečno stanje kratk. terjatev (v 1 EUR)	5.845.598	6.580.726	6.504.890	112,58	98,85	111,28
6. Koeficient obračanja obr. sredstev (1/3)	3,63	3,55	3,05	97,84	85,96	84,11
7. Trajanje obrata obr. sredst. (v dnevih)	100,67	102,88	119,69	102,20	116,33	118,90
8. Koeficient obračanja zalog (1/4)	10,07	9,87	6,07	98,07	61,46	60,28
9. Trajanje obrata zalog (v dnevih)	36,26	36,98	60,16	101,97	162,70	165,90
10. Koeficient obračanja kratk. terjatev (2/5)	8,78	7,99	8,42	90,96	105,44	95,90
11. Trajanje obrata kratk. terjatev (v dnevih)	41,56	45,69	43,33	109,94	94,84	104,27

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Ugotovitve kažejo, da se hitrost obračanja obratnih sredstev zmanjšuje v obravnavanem obdobju, kar ima negativen vpliv na poslovanje podjetja. Koeficient obračanja obratnih sredstev se je v letu 2008 glede na leto 2006 zmanjšal za 15,89%, posledično pa se je trajanje obrata povečalo za 18,90%, in sicer iz 100 dni v letu 2006 na 119 dni v letu 2008. Zaloge se prav tako počasneje obračajo v obravnavanem obdobju, saj se je koeficient obračanja zalog zmanjšal za 39,72% v letu 2008 glede na leto 2006. S tem se je trajanje obrata zalog povečalo iz 36 dni v letu 2006 na 60 dni v letu 2008. Kratkoročne poslovne terjatve se obračajo v letu 2008 počasneje kot v letu 2006, zato vplivajo negativno na poslovanje podjetja. Leta 2008 glede na predhodno leto pa se je koeficient obračanja kratkoročnih terjatev povečal za 5,44%, trajanje obrata pa se je znižalo iz 45 na 43 dni. Ta kategorija je bila tista, ki se je od leta 2007 do 2008 edina spremenila in pozitivno vpliva na poslovno uspešnost.

5. ANALIZA FINANCIRANJA

Funkcija financiranja pomeni preskrbo finančnih sredstev, njihovo preoblikovanje in vračanje ter preoblikovanje obveznosti do virov sredstev (Turk, 1993, str. 21). Finančna funkcija spada med temeljne funkcije podjetja in se ukvarja z zagotavljanjem zadostne količine denarja za poravnavo zapadlih obveznosti. Temeljna kategorija finančne funkcije je denar. Iz tega sledi, da finančna funkcija pridobiva in razporeja denar (Kavčič, Klobučar Mirovič & Vidic, 2007, str. 533).

Financiranje je za razliko od drugih faz delni proces, ki je prisoten pri odvijanju vseh drugih delnih procesov v podjetju. Rečemo lahko, da napaja vse druge delne procese s potrebnimi finančnimi sredstvi. Zato tudi pravimo, da se v financiranju na določen način sintetizira in odraža celota poslovanja podjetja. To pomeni, da moramo vzroke za problemske položaje, ki jih bomo ugotavljali na področju financiranja, iskati v okviru celotnega poslovnega procesa (Pučko, 2001, str. 128).

Financiranje podjetja delimo na dva velika dela, in sicer na pasivno in aktivno financiranje. Aktivno financiranje pomeni vlaganje finančnih sredstev v druge oblike sredstev podjetja in ustvarja določeno konstitucijo sredstev podjetja. Pasivno financiranje pa se nanaša na nabavljanje finančnih virov oziroma finančnih sredstev in ustvarja povsem določeno konstitucijo obveznosti do virov sredstev. Z ustvarjeno konstitucijo sredstev in obveznosti do virov sredstev so vzpostavljena tudi povsem določena razmerja med sredstvi in obveznostmi do virov sredstev. Ta razmerja skrivajo v sebi problem smotrnosti in problem namenskosti financiranja v nekem podjetju (Pučko, 2001, str. 129).

Za uspešno poslovanje podjetja je pomembna dobra koordinacija med posameznimi deli poslovanja in finančnim delom, saj lahko v nasprotnem primeru slaba finančna koordinacija, kljub dobremu proizvodu, trženju in razvoju pripelje do zloma podjetja (Mramor, 1993, str. 22). V okviru analize financiranja je predstavljena analiza obsega in strukture obveznosti do virov sredstev, analiza plačilne sposobnosti in finančne stabilnosti.

5.1 Analiza obsega in strukture obveznosti do virov sredstev

Spremljanje in ocenjevanje obsega in strukture obveznosti do virov sredstev kaže usmerjati na ugotavljanje, od katerih virov podjetje nabavlja finančne vire, kakšno sestavo virov ima in tudi, koliko je ta sestava ustrezna (Pučko, 2001, str. 131).

Tabela 14: Obseg (v EUR) in struktura (v %) obveznosti do virov sredstev podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008		Indeks		
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%	I07/06	I08/07	I08/06
Kapital	31.641.057	58,4	31.932.206	61,8	34.101.843	59,7	100,9	106,8	107,8
Rezervacije in dolg. PČR	5.995.773	11,1	7.831.320	15,2	9.993.069	17,5	130,6	127,6	166,7
Dolgoročne obveznosti	4.232.720	7,8	1.955.738	3,8	391.147	0,7	46,2	20,0	9,2
Kratkoročne obveznosti	12.009.347	22,2	9.488.843	18,4	10.169.477	17,8	79,0	107,2	84,7
Kratkoročne PČR	306.948	0,6	472.681	0,9	2.436.410	4,3	154,0	515,4	793,8
Skupaj	54.185.845	100,0	51.680.788	100,0	57.091.946	100,0	95,4	110,5	105,4

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Iz tabele 14 ugotavljamo, da se je vrednost celotne pasive povečala le za 5,4% v letu 2008 glede na leto 2006. Dinamika je bila skozi preučevano obdobje zelo neenakomerna, saj so se obveznosti do virov sredstev v letu 2007 najprej zmanjšale za 4,6% glede na leto 2006, nato pa v letu 2008 povečale za 10,5% glede na leto 2007. Največ so k povečanju prispevali kapital in rezervacije. Kapital se je leta 2008 glede na leto 2006 povečal za 7,8%. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev so se v istem obdobju povečale za 66,7%, pravtako so se povečale tudi kratkoročne pasivne časovne razmejitev, in sicer za 693,8%. Kratkoročne obveznosti so se v preučevanem obdobju zmanjšale za 15,3%, dolgoročne obveznosti pa so se v enakem obdobju zmanjšale za 90,8%.

Največji delež v strukturi obveznosti do virov sredstev ima kapital, ki se je povečal iz prvotnega 58,4-odstotnega deleža v letu 2006 na 59,7-odstotni delež v letu 2008. V tem obdobju se je torej delež kapitala povečal za 1,3 odstotne točke. Strukturni delež rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev se je povečal za 6,4 odstotne točke v letu 2008 glede na leto 2006 in tako znašajo 17,5% v letu 2008. Delež v strukturi obveznosti do virov sredstev se je zmanjšal tudi pri dolgoročnih obveznostih in znaša v letu 2008 0,7%, kar je za 7,1 odstotni točki manj kot leta 2006. Kratkoročne obveznosti imajo v letu 2008 17,8 odstotni delež, kar je za 4,4 odstotnih točk manj kot leta 2006. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev pa imajo v letu 2008 4,3 odstotni delež, kar je za 3,7 odstotne točke več kot leta 2006.

Pri obsegu obveznosti do virov sredstev so se torej najbolj povečale kratkoročne pasivne časovne razmejitev, nato rezervacije ter dolgoročne pasivne časovne razmejitev in nazadnje še kapital, ki je imel največji delež v celotni strukturi obveznosti do virov sredstev.

Pri ocenjevanju strukture obveznosti do virov sredstev se naslanjamo na izračunavanje stopnje kapitalizacije in stopnje zadolženosti. Gre za dva samostojno povezana kazalnika, ki nam omogočata takoj oblikovati sodbo o obstoju problemskega položaja (Pučko, 2001, str. 131). Stopnja kapitalizacije in stopnja zadolženosti sta izračunani po naslednjem odnosu:

$$\text{Stopnja kapitalizacije} = \frac{\text{lastni viri}}{\text{vsi viri}}$$

$$\text{Stopnja zadolženosti} = \frac{\text{tuji viri}}{\text{vsi viri}}$$

Tabela 15: Stopnja kapitalizacije in zadolženosti podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	Indeks		
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	I07/06	I08/07	I08/06
Lastni viri (v 1 EUR)	37.636.830	39.763.526	44.094.912	105,7	110,9	117,2
Tuji viri (v 1 EUR)	16.549.015	11.917.262	12.997.034	72,0	109,1	78,5
Vsi viri (v 1 EUR)	54.185.845	51.680.788	57.091.946	95,4	110,5	105,4
Stopnja kapitalizacije	0,69	0,77	0,77	110,8	100,4	111,2
Stopnja zadolženosti	0,31	0,23	0,23	75,5	98,7	74,5

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Stopnja kapitalizacije znaša v podjetju TET leta 2008 0,77, kar pomeni, da ima podjetje 77% lastnih virov glede na vse vire. Skozi preučevano obdobje je ta stopnja naraščala iz prvotnih 69% v letu 2006 na 77% v letu 2007 in letu 2008. Stopnja kapitalizacije je tako narasla za 11,2% v letu 2008 glede na leto 2006. To je za podjetje izredno dober rezultat, saj naložbe v takšno podjetje za upnika niso preveč tvegane. Vsekakor velja izkustveno priporočilo, da ima podjetje vsaj 50% lastnih virov glede na vse vire. Stopnja zadolženosti je v podjetju TET v preučevanem obdobju padala iz prvotnih 0,31 v letu 2006 na 0,23 v letu 2008. Podjetje je tako znižalo stopnjo zadolženosti za 25,5% v letu 2008 glede na leto 2006, kar je dober rezultat. Tuji viri so se v preučevanem obdobju zmanjšali za 21,5%, lastni viri pa narasli za 17,2%. Ugotavljam, da podjetje TET svoje poslovanje vedno bolj financira z lastnimi viri sredstev in posledično zmanjšuje stopnjo zadolženosti. Pomembno je, da podjetje ohranja optimalno strukturo virov in tako kaže na visoko raven uravnavanja finančne strukture.

5.2 Analiza plačilne sposobnosti

Plačilna sposobnost ali likvidnost pomeni sposobnost poplačati v danem trenutku zapadle obveznosti. Likvidnost se nanaša na ocenjevanje kratkoročne plačilne sposobnosti, solventnost pa na ocenjevanje dolgoročne plačilne sposobnosti. Osnovna opredelitev likvidnosti opredeljuje kazalec likvidnosti kot razmerje med denarnimi sredstvi in zapadlimi obveznostmi. Vrednost tega kazalca mora biti vsaj 1, če želimo imeti likvidno podjetje. Ker pa je v poslovanju podjetja težje spremljati obseg zapadlih obveznosti, običajno ocenjujemo likvidnost s tremi kazalci. Plačilno sposobnost torej merimo s pomočjo koeficienta obratne likvidnosti, koeficienta hitrega preizkusa likvidnosti in koeficienta denarne likvidnosti (Pučko, 2001, str. 142-143).

Koeficient obratne likvidnosti = Obratna sredstva / Kratkoročne obveznosti

Koeficient hitrega preizkusa likvidnosti = Obratna sredstva – zaloge / Kratkoročne obveznosti

Koeficient denarne likvidnosti = Denarna sredstva / Kratkoročne obveznosti

Likvidnost tuji avtorji označujejo kot razmerje med trenutnimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev. Imenujejo jo »current ratio«, kar pomeni trenutno razmerje. V števcu imajo »current assets«, v imenovalcu pa »current liabilities«, torej trenutna sredstva v števcu in trenutne obveznosti do virov sredstev v imenovalcu. Ta kazalnik omogoča podjetjem, da preverijo ali imajo sposobnost, da lahko poplačajo svoje obveznosti (Robbins & Coulter, 2009, str. 407).

Koeficient obratne likvidnosti izračunamo tako, da obratna sredstva primerjamo s kratkoročnimi obveznostmi. Za ta koeficient po izkustvenem priporočilu velja, da je primerna raven likvidnosti podjetja dosežena takrat, ko je vrednost tega koeficienta vsaj 2. To pomeni, da morajo biti obratna sredstva vsaj dvakrat večja od kratkoročnih obveznosti (Pučko, 2001, str. 142-143).

Koeficient hitrega preizkusa likvidnosti ali pospešeni koeficient izračunamo tako, da obratna sredstva zmanjšana za zaloge, primerjamo s kratkoročnimi obveznostmi. Ta koeficient je pomemben za poravnavo kratkoročnih obveznosti brez posega v zaloge, katere predstavljajo najmanj likvidno obliko kratkoročnih sredstev. Priporočljiva vrednost tega koeficienta naj bi znašala vsaj 1, da je podjetje plačilno sposobno (Pučko, 2001, str. 142-143).

Koeficient denarne likvidnosti izračunamo tako, da denarna sredstva primerjamo s kratkoročnimi obveznostmi. Ta koeficient prikazuje, koliko kratkoročnih obveznosti lahko podjetje poravna z najlikvidnejšimi sredstvi na določen dan. Velikost koeficienta naj bi bila vsaj 0,5, saj ni smotno, da ima podjetje več sredstev v najlikvidnejši obliki, kot pa jih v določenem trenutku potrebuje za poplačilo svojih obveznosti (Pučko, 2001, str. 142-143).

Tabela 16: Plačilna sposobnost podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008		Indeks	
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	I07/06	I08/07	I08/06
1. Obratna sredstva (v 1 EUR)	12.520.259	13.282.741	17.308.242	106,1	130,3	138,2
2. Zaloge (v 1 EUR)	3.830.967	5.442.478	9.933.841	142,1	182,5	259,3
3. Denarna sredstva (v 1 EUR)	1.623.802	1.573.257	153.117	96,9	9,7	9,4
4. Kratkoročne obveznosti (v 1 EUR)	12.316.295	9.961.524	12.605.887	80,9	126,5	102,4
5. Koeficient obratne likvidnosti	1,02	1,33	1,37	131,2	103,0	135,1
6. Koef. hitrega preizkusa likv.	0,71	0,79	0,58	111,6	74,3	82,9
7. Koeficient denarne likvidnosti	0,13	0,16	0,01	119,8	7,7	9,2

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Iz tabele 16 je razvidno, da se je samo koeficient obratne likvidnosti skozi preučevano obdobje povečal. Koeficient hitrega preizkusa likvidnosti in koeficient denarne likvidnosti pa sta se v enakem obdobju zmanjšala. Koeficient obratne likvidnosti se je povečal iz vrednosti 1,02 v letu 2006 na 1,37 v letu 2008. Priporočljiva vrednost tega koeficienta je vsaj 2, tako da se podjetje TET nahaja, kljub 35,1-odstotnem povečanju v tem obdobju, še vedno pod priporočljivo mejo vrednosti. Ugotovljam, da je vrednost obratnih sredstev podjetja TET v letu 2008 večja od vrednosti kratkoročnih obveznosti. Podjetje TET ima v letu 2008 več obratnih sredstev kot kratkoročnih obveznosti, tako da z njimi pokrije svoje kratkoročne obveznosti. Koeficient obratne likvidnosti prikazuje, da podjetje TET ne izpolnjuje optimalnega kriterija in tako nima primerne ravni likvidnosti, vendar pa uspešno napreduje za doseganje optimalne vrednosti. Koeficient hitrega preizkusa vrednosti se nahaja pod priporočljivo mejo, saj znaša le 0,58 v letu 2008. V preučevanem obdobju se je ta koeficient zmanjšal za 17,1%, kar ni dober rezultat glede na izhodišče, pravtako ne dosega priporočljive vrednosti. S tem kazalnikom smo dokazali, da podjetje TET brez posega v zaloge ne more pokrivati vseh kratkoročnih obveznosti. Koeficient denarne likvidnosti znaša v letu 2008 0,01, kar je za 90,8% manj kot leta 2006. Njegova vrednost znaša še vedno manj, kot je priporočljiva vrednost in tako ne dosega optimalne vrednosti.

Podjetje TET bi moralo za poplačilo kratkoročnih obveznosti imeti na voljo vsaj polovico denarnih sredstev, dejansko pa jih ima le 1%. Ugotavljam, da vrednosti koeficientov likvidnosti ne dosegajo priporočljivih mej, vendar se je v obdobju od leta 2006 do 2008 uspešno povečal le koeficient denarne likvidnosti. Za podjetje TET je priporočljivo, da poveča tako denarna kot obratna sredstva, da lahko dosega optimalne stopnje plačilne sposobnosti.

5.3 Finančna stabilnost

Finančna stabilnost je sposobnost poravnavanja vseh dolgov in vrnitev vloženega kapitala lastnikom ob morebitnem prenehanju podjetja. Finančno stabilnost ali solventnost podjetja ugotavljamo s temeljnimi kazalniki vodoravnega finančnega ustroja (tabela 16). Osnovni koeficient finančne stabilnosti je opredeljen kot razmerje med dolgoročnimi viri sredstev in dolgoročnimi sredstvi.

$$\text{Koeficient finančne stabilnosti} = \frac{\text{Dolgoročni viri sredstev}}{\text{Dolgoročna sredstva}}$$

Vrednost koeficienta finančne stabilnosti mora biti okrog 1, če hoče podjetje finančno stabilno poslovati. Zato lahko trdimo, da je ta kazalec samostojni kazalec. Če je vrednost tega koeficienta pod 1, bo podjetje zelo verjetno imelo težave pri ohranjanju svoje likvidnosti, kajti del dolgoročnih sredstev financira s kratkoročnimi viri. Vemo pa že, da je treba dolgoročna sredstva

financirati z dolgoročnimi viri, če se nočemo izpostavljati nevarnosti nastanka nelikvidnosti. Koeficient finačne stabilnosti naj tudi ne bi presegal vrednosti 1. Če jo presega, pomeni, da ima podjetje prevelike dolgoročne vire sredstev, kar je praviloma nesmotrno. Vzrok za nesmotrnost je treba iskati v dejstvu, da preveč angažiranih lastnih virov sredstev onemogoča podjetju izkoriščati finančni vzvod, kar ima vpliv na nižjo donosnost lastnega kapitala od potencialno dosegljivega. Prav tako so dolgoročni viri sredstev praviloma dražji od kratkoročnih (Pučko, 2001, str.141).

Poleg osnovnega koeficienta finančne stabilnosti je izračunana tudi kapitalska pokritost osnovnih sredstev, kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev in dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev = Kapital / Osnovna sredstva

Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev = Kapital / Dolgoročna sredstva

Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog = Vsota kapitala, dolgoročnih dolgov ter rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev / Dolgoročna sredstva in zaloge

Tabela 17: Kazalci finančne stabilnosti podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	Indeks		
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	I07/06	I08/07	I08/06
1. Dolgoročna sredstva (v 1 EUR)	41.753.939	38.475.117	39.814.225	92,1	103,5	95,4
2. Dolgoročni viri sredstev (v 1 EUR)	41.869.550	41.719.264	44.486.059	99,6	106,6	106,2
3. Osnovna sredstva	40.361.425	36.501.722	35.658.974	90,4	97,7	88,3
4. Zaloge (v 1 EUR)	3.830.967	5.442.478	9.933.841	142,1	182,5	259,3
5. Kapital (v 1 EUR)	31.641.057	31.932.206	34.101.843	100,9	106,8	107,8
6. Finančna stabilnost (2/1)	1,00	1,08	1,12	108,1	103,0	111,4
7. Kapitalska pokritost osn. sred. (5/3)	0,78	0,87	0,96	111,6	109,3	122,0
8. Kapitalska pokritost dolg. sred. (5/1)	0,76	0,83	0,86	109,5	103,2	113,0
9. Dolg. Pokritost dolg. sr. in zalog (2/1+4)	0,92	0,95	0,89	103,4	94,1	97,4

Vir: iBON za leta 2006, 2007 in 2008.

Vrednosti koeficientov v tabeli 17 kažejo na zelo pozitivne rezultate, saj podjetje TET v preučevanem obdobju napreduje in dosega vedno bolj optimalne rezultate. Osnovni koeficient finančne stabilnosti podjetja TET je 1,12, kar pomeni, da je podjetje v letu 2008 imelo več dolgoročnih virov kot dolgoročnih sredstev. V letu 2006 je bil koeficient finančne stabilnosti 1 in je dosegal optimalno vrednost, v naslednjih dveh letih pa se je povečal. To pomeni, da je podjetje TET imelo preveč angažiranih lastnih virov, kar je praviloma nesmotrno. Podjetje TET ima tako vsa dolgoročna sredstva pokrita z dolgoročnimi viri sredstev in nima težav pri ohranjanju svoje likvidnosti.

Kapitalska pokritost osnovnih in dolgoročnih sredstev se je od leta 2006 do leta 2008 povečala in se dokaj približala optimalni vrednosti. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev v letu 2008 znaša 0,96, medtem ko znaša koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev v istem letu 0,86. Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog se je v preučevanem obdobju zmanjšal za 2,6% in znaša v letu 2008 0,89. Podjetje TET torej pokriva svoja dolgoročna sredstva, vendar ne pokriva zalog, kljub temu pa se uspešno približuje optimalni vrednosti. Ugotavljam, da je finančna stabilnost podjetja TET na splošno pozitivna, saj trendi kažejo na izpolnitev večine kriterijev. Osnovni koeficient finančne stabilnosti kaže, da je podjetje TET na optimalni ravni in tudi finančno stabilno.

6. ANALIZA ZAPOSLENIH

Temeljna naloga podjetja oziroma kadrovske funkcije v podjetju je najti takšne delavce, ki bodo s svojo sposobnostjo najboljše opravili določeno delo ter drug drugega tako dopolnjevali, da bo delo opravljeno z največjim učinkom ob čim manjšem potrošku delovne sile (Žnidaršič-Kranjc, 1995, str. 61-62).

Kadri, ki jih ima podjetje, objektivno pomenijo določen delovni potencial, ki ima praviloma pomemben vpliv na uspešnost poslovanja podjetja. To je razlog, da moramo zaposlene spremljati in ocenjevati z vseh tistih vidikov, ki pomembneje določajo uspešnost poslovanja. Ti vidiki so predvsem obseg zaposlenih in njihove različne strukture, dinamika kadra, izkoriščanje delovnega časa v podjetju, različne proizvodne lastnosti kadra in tehnična opremljenost dela (Pučko, 2001, str. 63). V mojem primeru je analiza zaposlenih opravljena po naslednjih področjih, to so: obseg zaposlenih, struktura zaposlenih po starosti in izobrazbi in dinamika zaposlenih.

6.1 Število in struktura zaposlenih po spolu

Pri obsegu zaposlenih je pomembno razvrstiti zaposlene po spolu v obdobju od leta 2006 do 2008. V tabeli 18 ugotovimo, da se število zaposlenih iz leta v leto zmanjšuje zaradi racionalizacije na kadrovske področju. Tako se vsako leto število zaposlenih zniža za približno 3%. V letu 2006 je bilo tako 235 zaposlenih, v letu 2008 pa le še 220. V obdobju od leta 2006 do 2008 se je število zaposlenih zmanjšalo za 6,4%.

Tabela 18: Število in struktura zaposlenih po spolu v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008		Indeks		
	Število	%	Število	%	Število	%	I07/06	I08/07	I08/06
Št. zaposlenih na dan 31.12.	235	100,0	225	100,0	220	100,0	95,7	97,8	93,6
Moški	195	83,0	184	81,8	180	81,8	94,4	97,8	92,3
Ženske	40	17,0	41	18,2	40	18,2	102,5	97,6	100,0

Vir: Kadrovske evidence podjetja TET d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008.

Pri zmanjšanju števila zaposlenih imajo ključno vlogo moški, saj se je njihovo število v obravnavanem obdobju zmanjšalo, število žensk pa je ostalo enako. Število moških se je tako zmanjšalo iz 195 v letu 2006 na 180 v letu 2008. Strukturni delež zaposlenih v preučevanem obdobju se je od leta 2006 do 2008 povečal za 1,2 odstotni točki. Ženske tako predstavljajo v letu 2008 17-odstotni delež, moški pa 81,8-odstotni delež.

6.2 Struktura zaposlenih po izobrazbi

V tabeli 20 je prikazana struktura zaposlenih po izobrazbi, in sicer od I. do VIII. stopnje. Podjetje TET je v preučevanem obdobju zmanjšalo največ zaposlenih s I. stopnjo izobrazbe, takoj za njimi pa sledijo zaposleni s IV in V. stopnjo izobrazbe. V letu 2008 glede na leto 2006 se je število zaposlenih s I. stopnjo izobrazbe zmanjšalo za 28,6%, število zaposlenih s IV. stopnjo izobrazbe pa se je v enakem obdobju zmanjšalo za 7,7%. Število zaposlenih s stopnjo in V. stopnjo izobrazbe se je v enakem obdobju zmanjšalo za 5,7%. Edino povečanje opazimo pri zaposlenih s VI. stopnjo izobrazbe. V letu 2008 glede na leto 2006 se je število zaposlenih s VI. stopnjo izobrazbe povečalo za 36,8%.

Tabela 19: Struktura zaposlenih po izobrazbi v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006		2007		2008		Indeks		
	Število	%	Število	%	Število	%	I07/06	I08/07	I08/06
I.	28	11,9	27	12,0	20	9,1	96,4	74,1	71,4
II.	5	2,1	3	1,3	3	1,4	60,0	100,0	60,0
III.	1	0,4	1	0,4	1	0,5	100,0	100,0	100,0
IV.	65	27,7	59	26,2	60	27,3	90,8	101,7	92,3
V.	87	37,0	83	36,9	82	37,3	95,4	98,8	94,3
VI.	19	8,1	23	10,2	26	11,8	121,1	113,0	136,8
VII.	28	11,9	28	12,4	26	11,8	100,0	92,9	92,9
VIII.	2	0,9	1	0,4	2	0,9	/	200,0	/
Skupaj	235	100,0	225	100,0	220	100,0	95,7	97,8	93,6

Vir: Kadrovske evidence podjetja TET v letih 2006, 2007 in 2008.

Struktura zaposlenih po izobrazbi se v preučevanem obdobju ni bistveno spremenila, saj še vedno predstavljajo največji delež zaposleni s V. stopnjo izobrazbe, takoj za njimi pa sledijo zaposleni s IV. stopnjo izobrazbe. Podjetje TET je v letih od 2006 do 2008 povečalo tudi delež zaposlenih s VI. stopnjo izobrazbe, kar zagotovo pozitivno vpliva na uspešnost poslovanja.

V Termoelektrarni Trbovlje verjamejo, da so ljudje najpomembnejše zagotovilo uspešne prihodnosti. Znanje, izkušnje in motivacija so stebri stabilnosti in vir uspeha, zato družba posveča svojo skrb zaposlenim in ustvarjanju delovnega okolja, ki spodbuja osebni in poklicni razvoj pa tudi kakovost življenja vseh zaposlenih. V Termoelektrarni Trbovlje se zavedajo, kako pomembno je izobraževanje. Tako se je v letu 2006 za pridobitev višje stopnje izobrazbe v interesu podjetja izobraževalo 24 zaposlenih, 11 zaposlenih je v letu 2006 izobraževanje zaključilo, 6 zaposlenih se izobražuje v lastnem interesu, 2 pa sta le tega v letu 2006 dokončala. Skupno število zaposlenih se še naprej znižuje. Vzrok nadaljnji racionalizaciji na kadrovskem področju je vsekakor sklep Vlade RS, ki je te ukrepe zahtevala, ko je sprejela odločitev o sprejetju sanacijskega programa (Letno poročilo za leto 2006, str. 19-20).

6.3 Dinamika zaposlenih

Glavni pripomoček pri spremljanju in ocenjevanju dinamike zaposlenih je bilanca gibanja zaposlenih, ki nam kaže vsa povečanja in zmanjšanja števila zaposlenih v podjetju ter tudi fluktuacijo zaposlenih. Na temelju izdelane bilance gibanja zaposlenih za konkretno podjetje ni težko oceniti fluktuacije kadra v njej. V ta namen najpogosteje izračunamo bruto koeficient fluktuacije. Če ta koeficient pomnožimo s 100, dobimo stopnjo bruto fluktuacije, ki je samostojen kazalec, saj nam brez primerjav omogoča oceniti, ali gre v podjetju pri dinamiki zaposlenih za problemski položaj ali ne (Pučko, 2001, str. 67).

$$\text{Bruto koeficient fluktuacije zaposlenih} = \frac{\text{Število zamenjanega osebja v obdobju}}{\text{Povprečno število zaposlenih v obdobju}}$$

V podjetju ločimo normalno fluktuacijo in neto fluktuacijo. Normalna fluktuacija povzroča podjetju določene stroške, ki so neizbežni. Neto fluktuacija, ki je praviloma negativen pojav, pa povzroča stroške, ki bi se jim podjetje lahko izognilo. Zaposlene, ki so iz podjetja odšli, je potrebno nadomestiti z zaposlitvijo novih, kar največkrat povzroča dodatne stroške zaradi uvajanja, usposabljanja in izobraževanja. Zaposleni, ki so komaj začeli z delom, ponavadi ne dosegajo enake produktivnosti kot prejšnji zaposleni. Zato je tudi uspeh dela pri novo zaposlenih slabši, kar vpliva negativno na uspešnost poslovanja (Pučko, 2001, str. 67).

V podjetju nastaja fluktuacija zaradi različnih vzrokov, najpomembnejši pa so:

- upokojitve zaposlenih
- nesreče pri delu in poklicne bolezni

- prenizke plače, slabi delovni pogoji, slabe možnosti za osebni razvoj in izobraževanje, slabi medsebojni odnosi zaposlenih v podjetju, neurejene stanovanjske razmere in neustrezno nagrajevanje

Tabela 20: Bilanca gibanja zaposlenih v podjetju TET v letih 2006, 2007 in 2008

	2006	2007	2008	Indeks		
	Število	Število	Število	I07/06	I08/07	I08/06
1. Število zaposlenih na dan 1.1.	250	235	225	94,0	95,7	90,0
2. Prihodi med letom	3	4	5	133,3	125,0	166,7
3. Odhodi med letom	18	14	10	77,8	71,4	55,6
4. Število zaposlenih na dan 31.12.	235	225	220	95,7	97,8	93,6
5. Bruto število zamenjav (2+3)	21	18	15	85,7	83,3	71,4
6. Neto število zamenjav (2-3)	-15	-10	-5	66,7	50,0	33,3
7. Povprečno število zaposlenih	243	230	223	94,8	96,7	91,8
8. Koeficient fluktuacije odhodov (v %) (3/7)	7,4	6,1	4,5	82,0	73,8	60,5
9. Bruto koeficient fluktuacije (v %) (5/7)	8,7	7,8	6,7	90,4	86,1	77,8
10. Neto koeficient fluktuacije (v %) (6/7)	-6,2	-4,3	-2,2	70,3	51,7	36,3

Vir: Kadrovske evidence podjetja TET d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008.

Fluktuacija zaposlenih v podjetju TET je bila v letih od 2006 do 2008 razmeroma visoka, predvsem v letu 2006, ko je znašala fluktuacija odhodov 7,4% povprečnega števila zaposlenih. V preučevanem obdobju se je kljub temu fluktuacija postopoma zniževala, prihodi v podjetje pa so se povečali za 66,7% v letu 2008 kot leta 2006. Edina večja sprememba je bila število odhodov, ki so se zmanjšali iz 18 v letu 2006 na 10 v letu 2008 oz. za 44,4%. Nepotreben strošek za podjetje je neto fluktuacija, ki se je v preučevanem obdobju prav tako znižala, in sicer za 63,7% leta 2008 glede na leto 2006. Še vedno pa ta koeficient predstavlja za podjetje strošek, saj je število odhodov še vedno večje od števila prihodov. Razlogi za to so bili navedeni v prejšnjih poglavjih, kjer smo izvedeli, da prihaja do večjih odhodov predvsem zaradi racionalizacije na kadrovskem področju. Iz vidika fluktuacije podjetje kljub temu uspešno zmanjšuje nezaželene stroške in tako prispeva k boljši uspešnosti podjetja.

SKLEP

Analiza poslovanja podjetja Termoelektrarne Trbovlje d.o.o. je pokazala, da je bilo leto 2008 za podjetje najbolj uspešno, saj so ustvarili tudi največji dobiček v vseh treh letih. Podjetje je tega leta poslovalo zelo uspešno in imelo čisti dobiček višji za 1804,9% glede na predhodno leto. Pozitiven poslovni izid, ki so ga ustvarili, je posledica dobička iz poslovanja. Izguba iz financiranja se je v preučevanem obdobju še poslabšala za 31,6%. Dobiček iz rednega poslovanja pa se je povečal le za 1,2%, tako da bistvenega vpliva zaradi svojega strukturnega deleža v celotnem dobičku ni imel. Kazalca gospodarnosti v letu 2008 kažeta na ekonomično poslovanje podjetja, vendar se gospodarnost podjetja ni bistveno spremenila. Produktivnost dela se je v letu 2008 glede na leto 2006 povečala za 15% predvsem zaradi povečanja prihodkov od prodaje in zmanjšanja števila zaposlenih za 6,4% v enakem obdobju. Z izračuni obeh kazalcev dobičkonosnosti sem ugotovil, da je podjetje TET v letu 2008 poslovalo zelo uspešno, saj je povečalo vrednosti, predvsem zaradi povečanja čistega dobička.

Analiza sredstev Termoelektrarne Trbovlje je pokazala, da so se skupna sredstva podjetja v letu 2008 glede na predhodno leto povečala za 5%. Kratkoročna sredstva so imela največji vpliv pri povečanju skupnih sredstev, razlog je predvsem v povečanju zalog. Dolgoročna sredstva pa so se v enakem obdobju v zmanjšala predvsem zaradi vpliva zmanjšanja opredmetenih osnovnih sredstev. Koeficienti obračanja obratnih sredstev dejstvo velikega povečanja zalog potrjujejo. V letu 2008 glede na leto 2006 so se vsi koeficienti zmanjšali, najbolj med njimi pa koeficient obračanja zalog, saj so imele bistven vpliv na zmanjšanje vseh koeficientov ravno zaloge. Tako so imeli vsi izračuni koeficientov v letu 2008 negativen vpliv na uspešnost poslovanja.

Stroški proizvodnje so se v preučevanem obdobju povečali za 2,4% predvsem zaradi povečanja stroškov storitev, kar je posledica, da je podjetje moralo plačati določena obvezna popravila na obstoječih obratih in tudi pri gradnji novih obratov. Najbolj se je v obravnavanem obdobju zmanjšala amortizacija, saj je podjetje odpisalo nekaj osnovnih sredstev. V enakem obdobju so se povečali tudi stroški dela in drugi stroški, zmanjšali pa so se stroški blaga in materiala. Na drugi strani so se posledično povečali celotni prihodki zaradi povečanega obsega poslovanja, tako da so poslovni prihodki zmanjšali vpliv povečanih proizvodnih stroškov na poslovni izid podjetja. Proizvodni stroški s svojim povečanjem niso imeli bistvenega vpliva na uspešnost poslovanja Termoelektrarne Trbovlje.

Pri analizi financiranja sem ugotovil, da so se v preučevanem obdobju obveznosti do virov sredstev podjetja povečale za 5,4%, največji strukturni delež pa je predstavljal kapital. Podjetje TET je povečalo delež lastnih virov in zmanjšalo delež tujih virov. Stopnja kapitalizacije se je tako v preučevanem obdobju povečala, stopnja zadolženosti pa posledično zmanjšala. Financiranje z lastnimi viri pomeni za podjetje TET večjo konkurenčnost in manjše tveganje

poslovanja. Podjetje dobro napreduje na področju kapitalizacije in uspešno zmanjšuje zadolženost, kar pomeni, da bi bila naložba v Termoelektrarno Trbovlje za upnika manj tvegana.

Plačilna sposobnost podjetja v obravnavanem obdobju ni zadovoljiva, saj koeficienti niso dosegli priporočljivih vrednosti. Koeficient obratne likvidnosti se je tako skozi preučevano obdobje povečal, vendar ni dosegel zadovoljive vrednosti. Ostala dva koeficienta pa sta se v enakem obdobju zmanjšala in nista dosegla optimalnih vrednosti. Podjetje tako brez posega v zaloge ni sposobno plačati svoje kratkoročne obveznosti. Podjetje bi moralo imeti vsaj toliko denarnih sredstev na voljo, da bi lahko poplačalo 50% kratkoročnih obveznosti, ima jih le 1%, zato je za podjetje TET priporočljivo, da poveča tako denarna kot obratna sredstva, da lahko dosega optimalne stopnje plačilne sposobnosti.

Pri analizi zaposlenih sem ugotovil, da se je število zaposlenih v preučevanih treh letih zmanjšalo. Dejstvo je v tem, da je podjetje zmanjševalo predvsem število zaposlenih s I. stopnjo izobrazbe. V podjetju TET verjamejo v dejstvo, da so ljudje najpomembnejše zagotovilo poslovne uspešnosti, zato so tudi leta 2006 za pridobitev višje stopnje izobrazbe izobraževali 24 zaposlenih. Investiranje v zaposlene se je obrestovalo, saj so povečali število zaposlenih s VI. stopnjo izobrazbe v letu 2008. V podjetju prevladuje največji delež zaposlenih s IV. in V. stopnjo izobrazbe, ki predstavljajo skupaj 64,5% delež od vseh zaposlenih. V podjetju je takšen delež zaposlenih potreben, predvsem zaradi proizvodnega procesa, ki potrebuje visok delež srednje in nižje kvalificiranih delavcev. Spolna struktura se ni bistveno spremenila, saj je bilo število žensk v letu 2008 enako kot v letu 2006. Moški so leta 2008 predstavljali 80%, ženske pa 20% vseh zaposlenih v podjetju. Pri dinamiki zaposlenih sem ugotovil, da se vsi koeficienti znižujejo, kar je za podjetje dobro, saj prihaja v letu 2008 do manjše dinamike zaposlenih kot v letu 2006. Bruto koeficient fluktuacije se je tako v letu 2008 znižal za 39,5% glede na leto 2006. Podjetje TET je v preučevanem obdobju zmanjšalo število zaposlenih zaradi racionalizacije na kadrovskem področju. S tem lahko zaključimo, da se je število zaposlenih znižalo upravičeno in za podjetje ne predstavlja dodatnih stroškov.

Termoelektrarna Trbovlje uspešno izpolnjuje večino svojih strateški ciljev in tako dosega donosnost, okoljsko sprejemljivost, disperzijo primarnih energentov in povečuje delež v strukturi proizvodnje električne energije ob spoštovanju mednarodnih smernic, da zmanjšuje emisije toplogrednih plinov in ponuja dodatno razpoložljive kapacitete. Kljub temu, pa podjetje TET pod večinskim lastnikom Holdinga Slovenskih elektrarn zagotovo deluje bolje kot pred nakupom večinskega deleža RS iz dejstva preteklih rezultatov podjetja.

LITERATURA IN VIRI

1. Agencija Republike Slovenije za okolje. *Emisijski kuponi*. Najdeno 3.junija 2008 na spletnem naslovu <http://rte.arso.gov.si/Default.aspx?Module=Oregistru>
2. Bošnjak, M. (1998). *Gradivo za vaje in seminar za predmeta upravljanje in ravnanje podjetja in temelji managementa*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
3. Čater, T. (1998). *Analiza poslovanja podjetja Aero-Polyplast* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. Hočevar, M. & Igličar A. (1997). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
5. Hočevar, M., Igličar, A. & Zaman, M. (2001). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
6. Izobraževalni center za jedrsko energijo. *Obnovljivi energetske viri*. Najdeno 10.februarja 2008 na spletnem naslovu <http://www.icjt.org/tech/meje/meje08.pdf>
7. Izobraževalni center za jedrsko energijo *Proizvodnja elektrike v Sloveniji*. Najdeno 12.oktobra 2007 na spletnem naslovu <http://www.icjt.org/tech/meje/meje06.pdf>
8. Kavčič, S. (1995). Analiza poslovnega izida. *Zbornik referatov s strokovnega posvetovanja o sodobnih vidikih analize poslovanja in organizacije* (str. 53-56). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
9. Kavčič, S., Klobučar Mirovič, N. & Vidic, D. (2007). *Poslovodno računovodstvo*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
10. Koletnik, F. (1997). *Analiziranje računovodskih izkazov*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
11. Lipovec, F. (1983). *Analiza in planiranje poslovanja*. Ljubljana: ČGP Delo – Gospodarski vestnik.
12. Melavc, D. & Turk, I. (1994). *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Moderna organizacija.
13. Mramor, D. (1993). *Uvod v poslovne finance*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
14. Pučko, D. (2001). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
15. Pučko, D. & Rozman, R. (2000). *Ekonomika in organizacija podjetja, 1.knjiga: Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
16. Rozman, R. et al. (1993). *Management*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
17. Slapničar, S. (2002). *Analiza računovodskih izkazov – gradivo za vaje pri finančnem računovodstvu*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
18. Slovenski inštitut za revizijo. *Slovenski računovodski standardi 2006*. Najdeno 12.maja 2008 na spletnem naslovu <http://www.si-revizija.si/publikacije/index.php>
19. Robbins P. & Coulter M. (2009). *Management*. New Jersey: Pearson Education, Inc.
20. Stepko, D. (1989) *Ekonomika podjetja – Pojmovanje prihodkov, odhodkov in čistega poslovnega rezultata*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

21. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Bilanca stanja podjetja TET d.o.o. za leto 2005.* iBON 2008
22. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Bilanca stanja podjetja TET d.o.o. za leto 2006.* iBON 2008
23. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Bilanca stanja podjetja TET d.o.o. za leto 2007.* iBON 2008
24. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Bilanca stanja podjetja TET d.o.o. za leto 2008.* iBON 2008
25. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Izkaz poslovnega izida podjetja TET d.o.o. za leto 2005.* IBON 2008
26. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Izkaz poslovnega izida podjetja TET d.o.o. za leto 2006.* IBON 2008
27. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Izkaz poslovnega izida podjetja TET d.o.o. za leto 2007.* IBON 2008
28. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Izkaz poslovnega izida podjetja TET d.o.o. za leto 2008.* IBON 2008
29. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. *Letno poročilo 2006.* Najdeno 2.septembra 2008 na spletnem naslovu http://www.tet.si/pdf/porocilo_2006.pdf
30. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Letno poročilo za leto 2006* (interno gradivo). Trbovlje: Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.
31. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (2008). *Podatki o zaposlenih.* (interno gradivo). Trbovlje: Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.
32. Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. *Predstavitev podjetja TET d.o.o.* Najdeno 10.februarja 2008 na spletnem naslovu <http://www.tet.si/pdf/tet-splosno.pdf>
33. Turk, I. (1993). *Uvod v ekonomiko gospodarske družbe.* Ljubljana : Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
34. Žnidaršič Kranjc, A. (1995). *Ekonomika podjetja.* Postojna: Dej.

PRILOGE

Priloga 1: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida podjetja TET za leto 2005

FINANČNI PODATKI (Primerjava s povprečjem družb v isti dejavnosti in velikosti)					
BILANCA STANJA za leto 2005	Družba 31.12.2005			Velike družbe, E/40.1	
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava
A. SREDSTVA	58.304.185	100,0%	20	291.179.675	100,0%
I. DOLGOROČNA SREDSTVA	47.635.477	81,7%	19	255.939.657	87,9%
1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	164.491	0,3%	4	4.555.091	1,8%
2. Opredmetena osnovna sredstva	47.134.216	98,9%	21	220.856.739	86,3%
3. Dolgoročne finančne naložbe in naložbene nepremičnine	225.591	0,5%	1	30.527.828	11,9%
4. Dolgoročne poslovne terjatve	111.180	0,2%	24	466.814	0,2%
5. Odložene terjatve za davek	/	/	/	/	/
II. KRATKOROČNA SREDSTVA	10.637.306	18,2%	30	35.240.018	12,1%
a. Obratna sredstva (brez AČR)	10.637.306	100,0%	39	26.999.191	76,6%
1. Sredstva (skupine za odjuzitev) za prodajo	/	/	/	/	/
2. Zaloge	4.562.326	42,9%	59	7.702.455	28,5%
3. Kratkoročne poslovne terjatve	4.719.679	44,4%	26	18.035.185	66,8%
4. Denarna sredstva	1.355.301	12,7%	171	794.737	2,9%
b. Kratkoročne finančne naložbe	0	0,0%	0	7.681.974	21,8%
III. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (AČR)	31.401	0,1%	6	558.853	0,2%
B. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	58.304.185	100,0%	20	291.179.675	100,0%
I. DOLGOROČNI VIRI	44.575.796	76,5%	17	267.238.260	91,8%
a. Kapital	32.156.326	72,1%	13	243.460.472	91,1%
od tega Osnovni kapital	31.605.472	98,3%	21	149.605.757	61,4%
b. Dolgoročne obveznosti in rezervacije	12.419.470	27,9%	52	23.777.788	8,9%
1. Rezervacije in dolgoročne PČR	5.675.670	45,7%	62	9.173.835	38,6%
2. Dolgoročne obveznosti	6.743.800	54,3%	46	14.603.953	61,4%
od tega dolgoročne finančne obveznosti	/	/	/	/	/
Dolgoročne poslovne obveznosti	/	/	/	/	/
II. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN REZERVACIJE	13.728.389	23,5%	57	23.941.416	8,2%
1. Kratkoročne obveznosti	13.419.509	97,8%	57	23.744.195	99,2%
od tega kratkoročne finančne obveznosti	/	/	/	/	/
Kratkoročne poslovne obveznosti	/	/	/	/	/
2. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev (PČR)	308.880	2,2%	157	197.221	0,8%

se nadaljuje na naslednji strani

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA za leto 2005	Družba 2005			Velike družbe, E/40.1	
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava
A. SKUPNI PRIHODKI	44.010.145	100,0%	35	125.935.853	100,0%
I. POSLOVNI PRIHODKI (KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA)	43.880.959	99,7%	35	124.821.465	99,1%
od tega Čisti prihodki od prodaje proizvodov, storitev, blaga in materiala	43.553.429	99,3%	36	120.301.061	96,4%
II. FINANČNI PRIHODKI	41.728	0,1%	5	845.009	0,7%
od tega Finančni prihodki iz deležev	0	0,0%	0	43.371	5,1%
III. DRUGI PRIHODKI	87.459	0,2%	32	269.379	0,2%
B. SKUPNI ODHODKI	43.836.755	100,0%	36	121.254.678	100,0%
I. POSLOVNI ODHODKI	43.301.793	98,8%	36	120.175.030	99,1%
1. Stroški blaga in materiala	24.949.536	57,6%	39	63.356.529	52,7%
2. Stroški storitev	4.315.435	10,0%	19	22.157.018	18,4%
3. Stroški dela	7.442.194	17,2%	50	14.859.481	12,4%
od tega plače	5.113.317	68,7%	51	10.014.835	67,4%
4. Amortizacija in odpisi osnovnih sredstev	4.661.931	10,8%	30	15.707.566	13,1%
5. Odpisi obratnih sredstev (prevrednotovalni odhodki)	1.603	0,0%	0	507.657	0,4%
6. Drugi poslovni odhodki	1.931.094	4,5%	54	3.586.779	3,0%
II. FINANČNI ODHODKI	520.099	1,2%	51	1.027.263	0,8%
1. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	507.689	97,6%	52	978.485	95,3%
2. Finančni odhodki iz oslabilave in odpisov finančnih naložb	12.409	2,4%	25	48.778	4,7%
III. DRUGI ODHODKI	14.864	0,0%	28	52.385	0,0%
C. DOBIČEK OZ. IZGUBA PRED DAVKI (EBT)	173.390		4	4.681.175	
D. DAVKI IZ DOBIČKA	0		0	108.449	
Efektivna stopnja obdavčitve	0,0%		0	2,3%	
E. ČISTI DOBIČEK OZ. IZGUBA (E)	173.390		4	4.572.726	

Vir: iBON za leta 2005

Priloga 2: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida podjetja TET za leto 2006

FINANČNI PODATKI (Primerjava s povprečjem družb v isti dejavnosti in velikosti)					
BILANCA STANJA za leto 2006	Družba 31.12.2006			Velike družbe, E/40.1	
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava
A. SREDSTVA	54.185.845	100,0%	20	277.584.357	100,0%
I. DOLGOROČNA SREDSTVA	41.753.939	77,1%	17	238.837.759	86,0%
1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	92.948	0,2%	2	5.198.305	2,2%
2. Opredmetena osnovna sredstva	40.361.425	96,7%	18	224.804.957	94,1%
3. Dolgoročne finančne naložbe in naložbene nepremičnine	972.688	2,3%	11	8.475.291	3,5%
4. Dolgoročne poslovne terjatve	88.353	0,2%	61	144.623	0,1%
5. Odložene terjatve za davek	238.524	0,6%	111	214.581	0,1%
II. KRATKOROČNA SREDSTVA	12.426.285	22,9%	32	38.655.630	13,9%
a. Obratna sredstva (brez AČR)	12.426.285	100,0%	43	28.959.007	74,9%
1. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0,0%	0	19.142	0,1%
2. Zaloge	3.830.967	30,8%	59	6.538.184	22,6%
3. Kratkoročne poslovne terjatve	6.971.516	56,1%	33	21.161.172	73,1%
4. Denarna sredstva	1.623.802	13,1%	131	1.240.510	4,3%
b. Kratkoročne finančne naložbe	0	0,0%	0	9.696.622	25,1%
III. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (AČR)	5.621	0,0%	6	90.969	0,0%
B. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	54.185.845	100,0%	20	277.584.357	100,0%
I. DOLGOROČNI VIRI	41.869.550	77,3%	17	249.638.885	89,9%
a. Kapital	31.641.057	75,6%	14	224.807.250	90,1%
od tega Osnovni kapital	31.596.979	99,9%	21	149.565.552	66,5%
b. Dolgoročne obveznosti in rezervacije	10.228.493	24,4%	41	24.831.635	9,9%
1. Rezervacije in dolgoročne PČR	5.995.773	58,6%	51	11.721.080	47,2%
2. Dolgoročne obveznosti	4.232.720	41,4%	32	13.110.555	52,8%
od tega dolgoročne finančne obveznosti	4.232.720	41,4%	32	13.028.528	52,5%
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0,0%	0	82.028	0,3%
II. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN REZERVACIJE	12.316.295	22,7%	44	27.945.472	10,1%
1. Kratkoročne obveznosti	12.009.347	97,5%	44	27.498.900	98,4%
od tega kratkoročne finančne obveznosti	8.352.729	67,8%	132	6.327.062	22,6%
Kratkoročne poslovne obveznosti	3.656.618	29,7%	17	21.171.838	75,8%
2. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev (PČR)	306.948	2,5%	69	446.572	1,6%

se nadaljuje na naslednji strani

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA za leto 2006	Družba 2006			Velike družbe, E/40.1		
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava	
A. SKUPNI PRIHODKI	51.558.605	100,0%	38	134.207.166	100,0%	
I. POSLOVNI PRIHODKI (KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA)	51.343.490	99,6%	38	133.852.365	99,7%	
od tega Čisti prihodki od prodaje proizvodov, storitev, blaga in materiala	50.623.285	98,6%	40	127.116.052	95,0%	
II. FINANČNI PRIHODKI	115.010	0,2%	/	/	/	
od tega Finančni prihodki iz deležev	115.010	100,0%	47	244.714	/	
III. DRUGI PRIHODKI	100.104	0,2%	28	354.801	0,3%	
B. SKUPNI ODHODKI	51.447.959	100,0%	41	126.893.255	100,0%	
I. POSLOVNI ODHODKI	50.874.224	98,9%	40	126.841.518	100,0%	
1. Stroški blaga in materiala	28.792.668	56,6%	42	69.294.140	54,6%	
2. Stroški storitev	4.204.156	8,3%	19	22.415.496	17,7%	
3. Stroški dela	7.382.465	14,5%	48	15.248.462	12,0%	
od tega plače	5.217.535	70,7%	50	10.474.657	68,7%	
4. Amortizacija in odpisi osnovnih sredstev	8.633.054	17,0%	52	16.473.271	13,0%	
5. Odpisi obratnih sredstev (prevrednotovalni odhodki)	18.557	0,0%	5	357.901	0,3%	
6. Drugi poslovni odhodki	1.843.323	3,6%	60	3.052.248	2,4%	
II. FINANČNI ODHODKI	488.120	0,9%	/	/	/	
1. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	488.120	100,0%	57	854.209	/	
2. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	0,0%	0	52	/	
III. DRUGI ODHODKI	85.616	0,2%	165	51.737	0,0%	
C. DOBIČEK OZ. IZGUBA PRED DAVKI (EBT)	110.645		2	7.313.911		
D. DAVKI IZ DOBIČKA	-3.626		0	753.978		
Efektivna stopnja obdavčitve	-315,8%		/	/		
E. ČISTI DOBIČEK OZ. IZGUBA (E)	114.271		2	6.713.381		

Vir: iBON za leta 2006

Priloga 3: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida podjetja TET za leto 2007

FINANČNI PODATKI (Primerjava s povprečjem družb v isti dejavnosti in velikosti)					
BILANCA STANJA za leto 2007	Družba 31.12.2007			Velike družbe, E/40.1	
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava
A. SREDSTVA	51.680.788	100,0%	19	278.306.946	100,0%
I. DOLGOROČNA SREDSTVA	38.475.117	74,4%	17	232.743.970	83,6%
1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	162.131	0,4%	3	5.857.263	2,5%
2. Opredmetena osnovna sredstva	36.501.722	94,9%	17	218.689.196	94,0%
3. Dolgoročne finančne naložbe in naložbene nepremičnine	1.542.557	4,0%	21	7.290.174	3,1%
4. Dolgoročne poslovne terjatve	77.070	0,2%	68	113.557	0,0%
5. Odložene terjatve za davek	191.637	0,5%	24	793.780	0,3%
II. KRATKOROČNA SREDSTVA	13.205.671	25,6%	30	43.597.171	15,7%
a. Obratna sredstva (brez AČR)	13.205.671	100,0%	35	37.708.187	86,5%
1. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0,0%	0	17.546	0,0%
2. Zaloge	5.442.478	41,2%	67	8.124.842	21,5%
3. Kratkoročne poslovne terjatve	6.189.936	46,9%	22	28.427.856	75,4%
4. Denarna sredstva	1.573.257	11,9%	138	1.137.943	3,0%
b. Kratkoročne finančne naložbe	0	0,0%	0	5.888.984	13,5%
III. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (AČR)	0	0,0%	0	1.965.806	0,7%
B. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	51.680.788	100,0%	19	278.306.946	100,0%
I. DOLGOROČNI VIRI	41.719.264	80,7%	17	242.915.277	87,3%
a. Kapital	31.932.206	76,5%	15	215.384.426	88,7%
od tega Osnovni kapital	31.596.980	99,0%	23	139.507.090	64,8%
b. Dolgoročne obveznosti in rezervacije	9.787.058	23,5%	36	27.530.851	11,3%
1. Rezervacije in dolgoročne PČR	7.831.320	80,0%	63	12.479.054	45,3%
2. Dolgoročne obveznosti	1.955.738	20,0%	13	15.051.797	54,7%
od tega dolgoročne finančne obveznosti	1.955.738	20,0%	13	15.010.577	54,5%
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0,0%	0	41.221	0,1%
II. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN REZERVACIJE	9.961.524	19,3%	28	35.391.669	12,7%
1. Kratkoročne obveznosti	9.488.843	95,3%	28	34.032.384	96,2%
od tega kratkoročne finančne obveznosti	5.776.980	58,0%	88	6.554.593	18,5%
Kratkoročne poslovne obveznosti	3.711.863	37,3%	14	27.477.791	77,6%
2. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev (PČR)	472.681	4,7%	35	1.359.285	3,8%

se nadaljuje na naslednji strani

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA za leto 2007	Družba 2007			Velike družbe, E/40.1	
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava
A. SKUPNI PRIHODKI	52.686.359	100,0%	36	145.454.885	100,0%
I. POSLOVNI PRIHODKI (KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA)	52.574.185	99,8%	37	143.367.092	98,6%
od tega Čisti prihodki od prodaje proizvodov, storitev, blaga in materiala	51.776.504	98,5%	38	137.358.951	95,8%
II. FINANČNI PRIHODKI	48.470	0,1%	3	1.656.595	1,1%
od tega Finančni prihodki iz deležev	48.470	100,0%	5	951.701	57,4%
III. DRUGI PRIHODKI	63.704	0,1%	15	431.198	0,3%
B. SKUPNI ODHODKI	52.348.326	100,0%	38	136.653.665	100,0%
I. POSLOVNI ODHODKI	51.891.411	99,1%	38	135.334.174	99,0%
1. Stroški blaga in materiala	26.659.655	51,4%	32	84.132.501	62,2%
2. Stroški storitev	6.566.656	12,7%	41	16.172.724	12,0%
3. Stroški dela	7.937.860	15,3%	53	14.852.911	11,0%
od tega plače	5.610.680	70,7%	54	10.423.675	70,2%
4. Amortizacija in odpisi osnovnih sredstev	6.121.112	11,8%	40	15.402.442	11,4%
5. Odpisi obratnih sredstev (prevrednotovalni odhodki)	0	0,0%	0	304.738	0,2%
6. Drugi poslovni odhodki	4.606.128	8,9%	103	4.468.858	3,3%
II. FINANČNI ODHODKI	367.350	0,7%	29	1.248.517	0,9%
1. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	367.350	100,0%	29	1.248.442	100,0%
2. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	0,0%	0	75	0,0%
III. DRUGI ODHODKI	89.565	0,2%	126	70.974	0,1%
C. DOBIČEK OZ. IZGUBA PRED DAVKI (EBT)	338.033		4	8.801.220	
D. DAVKI IZ DOBIČKA	46.888		19	242.690	
Efektivna stopnja obdavčitve	13,9%		/	/	
E. ČISTI DOBIČEK OZ. IZGUBA (E)	291.145		3	8.558.530	

Vir: iBON za leta 2007

Priloga 4: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida podjetja TET za leto 2008

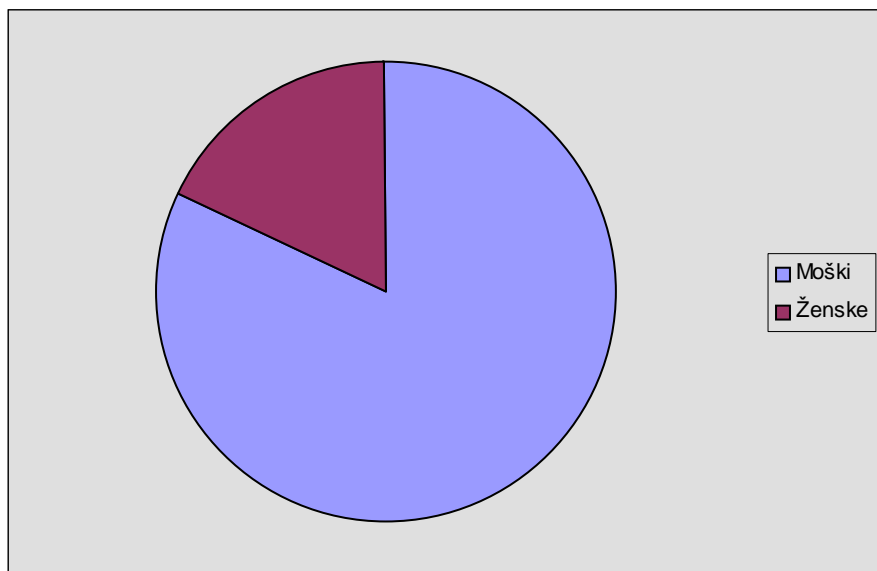
FINANČNI PODATKI (Primerjava s povprečjem družb v isti dejavnosti in velikosti)					
BILANCA STANJA za leto 2008	Družba 31.12.2008			Velike družbe, 35.1	
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava
A. SREDSTVA	57.091.946	100,0%	16	363.237.025	100,0%
I. DOLGOROČNA SREDSTVA	39.814.225	69,7%	13	298.411.519	82,2%
1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	2.926.193	7,3%	61	4.795.086	1,6%
2. Opredmetena osnovna sredstva	35.658.974	89,6%	17	210.056.034	70,4%
3. Dolgoročne finančne naložbe in naložbene nepremičnine	945.151	2,4%	1	82.825.148	27,8%
4. Dolgoročne poslovne terjatve	30.521	0,1%	11	276.719	0,1%
5. Odložene terjatve za davek	253.386	0,6%	55	458.531	0,2%
II. KRATKOROČNA SREDSTVA	17.097.721	29,9%	27	63.175.276	17,4%
a. Obratna sredstva (brez AČR)	17.097.721	100,0%	32	53.925.111	85,4%
1. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	190.919	1,1%	618	30.883	0,1%
2. Zaloge	9.933.841	58,1%	101	9.864.352	18,3%
3. Kratkoročne poslovne terjatve	6.819.844	39,9%	16	42.457.126	78,7%
4. Denarna sredstva	153.117	0,9%	10	1.572.750	2,9%
b. Kratkoročne finančne naložbe	0	0,0%	0	9.250.165	14,6%
III. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (AČR)	180.000	0,3%	11	1.650.230	0,5%
B. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	57.091.946	100,0%	16	363.237.025	100,0%
I. DOLGOROČNI VIRI	44.486.059	77,9%	14	308.740.330	85,0%
a. Kapital	34.101.843	76,7%	13	262.646.295	85,1%
od tega Osnovni kapital	31.596.980	92,7%	24	132.264.451	50,4%
b. Dolgoročne obveznosti in rezervacije	10.384.216	23,3%	23	46.094.035	14,9%
1. Rezervacije in dolgoročne PČR	9.993.069	96,2%	58	17.300.133	37,5%
2. Dolgoročne obveznosti	391.147	3,8%	1	28.793.902	62,5%
od tega dolgoročne finančne obveznosti	391.147	3,8%	1	28.626.052	62,1%
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0,0%	0	110.559	0,2%
II. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN REZERVACIJE	12.605.887	22,1%	23	54.496.695	15,0%
1. Kratkoročne obveznosti	10.169.477	80,7%	20	51.705.987	94,9%
od tega kratkoročne finančne obveznosti	2.564.591	20,3%	31	8.347.178	15,3%
Kratkoročne poslovne obveznosti	7.604.886	60,3%	18	43.358.810	79,6%
2. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev (PČR)	2.436.410	19,3%	87	2.790.707	5,1%

se nadaljuje na naslednji strani

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA za leto 2008	Družba 2008			Velike družbe, 35.1	
	1 EUR	Sestava	Indeks	1 EUR	Sestava
A. SKUPNI PRIHODKI	55.052.357	100,0%	25	219.877.650	100,0%
I. POSLOVNI PRIHODKI (KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA)	54.793.182	99,5%	25	215.592.336	98,1%
od tega Čisti prihodki od prodaje proizvodov, storitev, blaga in materiala	53.999.290	98,6%	26	209.749.346	97,3%
II. FINANČNI PRIHODKI	87.404	0,2%	3	3.377.910	1,5%
od tega Finančni prihodki iz deležev	87.404	100,0%	4	2.213.742	65,5%
III. DRUGI PRIHODKI	171.771	0,3%	19	907.404	0,4%
B. SKUPNI ODHODKI	52.944.849	100,0%	25	208.984.383	100,0%
I. POSLOVNI ODHODKI	52.209.374	98,6%	25	205.671.616	98,4%
1. Stroški blaga in materiala	27.427.567	52,5%	18	156.083.050	75,9%
2. Stroški storitev	8.025.281	15,4%	61	13.160.468	6,4%
3. Stroški dela	8.923.893	17,1%	58	15.402.409	7,5%
od tega plače	5.918.359	66,3%	54	10.936.623	71,0%
4. Amortizacija in odpisi osnovnih sredstev	5.564.485	10,7%	38	14.656.887	7,1%
5. Odpisi obratnih sredstev (prevrednotovni odhodki)	130.550	0,3%	25	529.513	0,3%
6. Drugi poslovni odhodki	2.137.598	4,1%	37	5.839.288	2,8%
II. FINANČNI ODHODKI	578.372	1,1%	22	2.621.552	1,3%
1. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	177.144	30,6%	7	2.590.242	98,8%
2. Finančni odhodki iz oslabilve in odpisov finančnih naložb	401.228	69,4%	1281	31.310	1,2%
III. DRUGI ODHODKI	157.103	0,3%	23	691.214	0,3%
C. DOBIČEK OZ. IZGUBA PRED DAVKI (EBT)	2.107.508		19	10.893.267	
D. DAVKI IZ DOBIČKA	-61.748		-4	1.692.114	
Efektivna stopnja obdavčitve	-2,9%		/	/	
E. ČISTI DOBIČEK OZ. IZGUBA (E)	2.169.256		24	9.201.152	

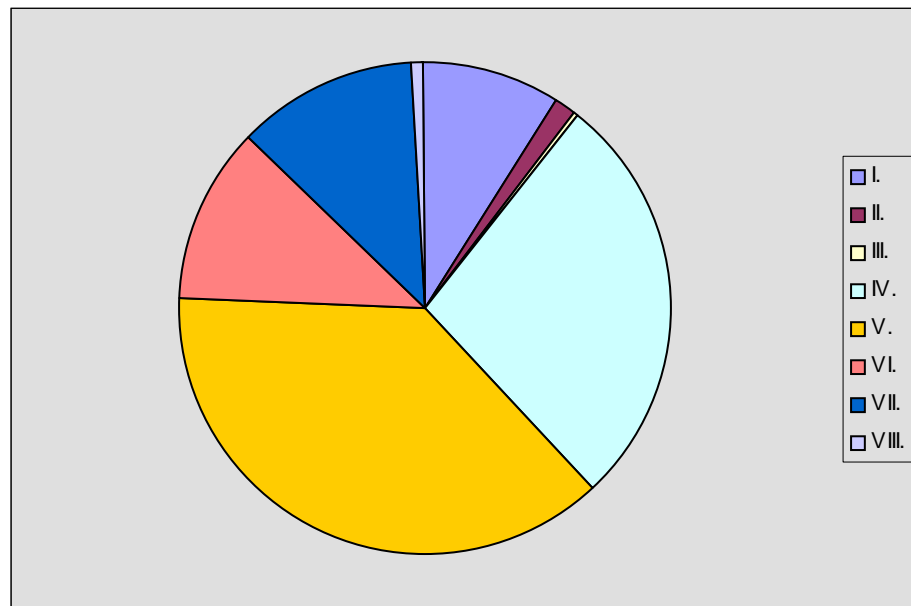
Vir: iBON za leta 2008

Priloga 5: Število zaposlenih po spolu v podjetju TET v letu 2008

Vir: Kadrovske evidence podjetja TET d.o.o. v letu 2008

Priloga 6: Struktura zaposlenih po izobrazbi v podjetju TET v letu 2008

Vir: Kadrovske evidence podjetja TET d.o.o. v letu 2008